

๔
370 7307153
ร ๓๑ ๖๓

ความคิดเห็นของผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ ที่มีต่อการรับฟัง
รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

๓๗๖ ๖๓๖
๓๗๖ ๖๓๖
๓๗๖ ๖๓๖

ปริญญาณพนธ์
ของ
เริงฤทธิ์ แสงชื่อ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา

พฤษภาคม 2535

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

181799

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณาปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอก เทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(รศ. ชม ภูมิภาค)

..... กรรมการ

(ผศ. บุญยฤทธิ์ คงคาเพชร)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รศ. ชม ภูมิภาค)

..... กรรมการ

(ผศ. บุญยฤทธิ์ คงคาเพชร)

..... กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผศ. อองอาจ จิยะจันทร์)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตาม หลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ศ.ดร.สมพร บัวทอง)

วันที่.....เดือน.....พฤษภาคม.....พ.ศ. ๒๕๖๕

ประกาศคุณประการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จได้ด้วยความอนุเคราะห์อย่างยิ่งจาก
รองศาสตราจารย์ชม ภูมิภาค ประธานกรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์
ผู้ช่วยศาสตราจารย์บุญฤทธิ์ คงคาเพชร กรรมการควบคุมปริญญานิพนธ์
และผู้ช่วยศาสตราจารย์องอาจ จิยะจันทร์ กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณอาจารย์มนทนา ท่วมขี้ม อาจารย์ฉัตรชัย บัวกันต์
ดร.จิตรา จิตรานกุล ดร.มยุรี ศรีชัยและอาจารย์จารุพร พุทธิวิริยากร
ที่ได้กรุณาตรวจแก้ไขแบบสอบถาม ตลอดจนให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุง
แบบสอบถามให้มีความสมบูรณ์ตรงตามเนื้อหา

ขอขอบพระคุณ ดร.พลสันต์ โพธิ์ศรีทอง คณะอาจารย์และเจ้าหน้าที่
ในศูนย์การศึกษาสำหรับครูทางวิทยุไปรษณีย์ ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการ
เก็บรวบรวมข้อมูลตลอดจนขอขอบคุณผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ที่
ความร่วมมืออย่างดีในการตอบแบบสอบถาม

ท้ายนี้ ขอกราบขอบคุณอาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนในการวางรากฐาน
การศึกษาแก่ผู้วิจัยและขอบคุณ อาจารย์สุนทร จริงจิต อาจารย์วไลพร
คุโณทัย อาจารย์สัจจิวรรณ ทรรพวสุ อาจารย์เบญจมาศ บัวกันต์ และ
เพื่อน ๆ วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา ที่ได้ให้ความช่วยเหลือและให้
กำลังใจแก่ผู้วิจัยเสมอมาจนสำเร็จการศึกษา

เริงฤทธิ แสงชื่อ

สารบัญ

บทที่		หน้า
1.	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	2
	ความสำคัญของของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	4
2.	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	6
	ความสำคัญของวิทยุกระจายเสียงต่อการศึกษา	6
	ความเป็นมาของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย	
	เพื่อการศึกษา.....	7
	ระบบความถี่และกำลังส่งของสถานีวิทยุในเครือข่าย	9
	รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู	11
	วันเวลา และชุดวิชาที่ออกอากาศในรอบสัปดาห์	13
	การใช้วิทยุเพื่อการศึกษาในต่างประเทศ	14
	การวิจัยเกี่ยวกับวิทยุเพื่อการศึกษาในต่างประเทศ.....	18
	การวิจัยเกี่ยวกับวิทยุเพื่อการศึกษาในประเทศไทย	20
3.	วิธีดำเนินการวิจัย	27
	ประชากร	27
	กลุ่มตัวอย่าง	27
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	27
	การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	28
	การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	29

4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	31
5. สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	60
ความมุ่งหมายของการวิจัย	60
วิธีดำเนินการวิจัย.....	60
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	61
สรุปผลการวิจัย.....	61
อภิปรายผล.....	67
ข้อเสนอแนะ.....	71
ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป.....	72
บรรณานุกรม.....	73
ภาคผนวก.....	78
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	103
บทคัดย่อ.....	104

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1.	จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับ.....	30
2.	ลักษณะงานที่ปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	32
3.	ผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ ที่รับฟังรายการเสริมความรู้ วิชาชุดครู.....	33
4.	อุปสรรคที่ทำให้ไม่ได้รับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู.....	34
5.	ความชัดเจน ในการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู.....	35
6.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของรายการที่มีต่อการเรียน วิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์.....	36
7.	ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของรายการที่มีต่อ การจัดการเรียนการสอน.....	37
8.	ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับการออกอากาศซ้ำ.....	38
9.	ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับความยาวของรายการ เสริมความรู้วิชาชุดครู.....	39
10.	ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับการเพิ่มจำนวนรายการ ที่ออกอากาศในแต่ละสัปดาห์.....	40
11.	ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับความยากง่ายของเนื้อหาวิชา ของรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู.....	41
12.	ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับการเรียงลำดับขั้นตอน ในการนำเสนอเนื้อหา.....	42
13.	ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับการใช้ภาษาหรือคำพูด ในเนื้อหาวิชาของรายการ.....	43
14.	ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับความเหมาะสมใน การใช้ศัพท์ทางวิชาการ.....	44

15.	ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับการขยายความในเนื้อหา วิชาส่วนที่ยากต่อการเข้าใจ.....	45
16.	ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับการยกตัวอย่างประกอบ คำอธิบายในเนื้อหาวิชา	46
17.	ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับเสียงของผู้บรรยายหรือผู้แสดง....	47
18.	จำนวนผู้รับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู ที่มีคู่มือประกอบการฟัง.....	49
19.	ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับประโยชน์ของคู่มือ ประกอบการฟัง	50
20.	ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับปริมาณเนื้อหาในคู่มือ ประกอบการฟัง.....	51
21.	ลักษณะรูปแบบรายการที่ผู้ฟังรายการชุดวิชาครูต้องการ	52
22.	ลักษณะรูปแบบรายการที่ผู้ฟังรายการชุดวิชาภาษาไทยต้องการ...	53
23.	ลักษณะรูปแบบรายการที่ผู้ฟังรายการชุดวิชา วิทยาศาสตร์ต้องการ.....	54
24.	ลักษณะรูปแบบรายการที่ผู้ฟังรายการชุดวิชาสังคมศึกษาต้องการ..	55
25.	ความเหมาะสมของวันและเวลาในการออกอากาศชุดวิชาครู....	56
26.	ความเหมาะสมของวันและเวลาในการออกอากาศ ชุดวิชาภาษาไทย.....	57
27.	ความเหมาะสมของวันและเวลาในการออกอากาศ ชุดวิชาวิทยาศาสตร์.....	58
28.	ความเหมาะสมของวันและเวลาในการออกอากาศ ชุดวิชาสังคมศึกษา.....	59

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

ปัจจุบันการใช้สื่อมวลชนโดยเฉพาะวิทยุกระจายเสียงเพื่อพัฒนาประเทศกำลังเป็นที่สนใจและยอมรับปฏิบัติกัน เพราะวิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลมาก คลื่นวิทยุสามารถกระจายไปได้ไกลกว่า และรวดเร็วกว่าสื่อมวลชนประเภทอื่น รัฐบาลได้เห็นความสำคัญในเรื่องนี้จึงได้จัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา(สวศ.)ขึ้น โดยมีสถานีวิทยุในเครือข่าย 11 แห่ง สามารถกระจายเสียงครอบคลุมได้ร้อยละ 90 ของพื้นที่ประเทศไทย (กรมประชาสัมพันธ์. 2528 ข : 14) อันจะเป็นประโยชน์อย่างมากในการให้บริการด้านการศึกษาแก่นักเรียน นักศึกษา ข้าราชการและประชาชนทั่วไป โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนส่วนใหญ่ในชนบท ซึ่งไม่มีโอกาสได้เข้าศึกษาในโรงเรียนและสถาบันการศึกษาชั้นสูง จึงเท่ากับเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนชาวไทยในภูมิภาคต่าง ๆ อย่างทั่วถึง และเป็นธรรม อันเป็นการช่วยลดช่องว่างทางการศึกษาระหว่างกลุ่มชนในสังคมด้วย นับว่าเป็นเรื่องสำคัญเรื่องหนึ่งของการพัฒนาประเทศ ดังที่รัฐเองก็ได้วางแผนนโยบายการศึกษาของรัฐไว้ในแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520 ว่า **"รัฐพึงเร่งรัดและสนับสนุนการศึกษานอกโรงเรียนในลักษณะต่าง ๆ เพื่อเปิดโอกาสให้บุคคลได้มีโอกาสได้รับการศึกษาตลอดชีวิต โดยเฉพาะอย่างยิ่งเพื่อประโยชน์แก่ผู้ที่ไม่มีโอกาสศึกษาในระบบโรงเรียนเป็นอันดับแรก"**

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา ดำเนินการกระจายเสียงเพื่อการศึกษาโดยแบ่งเป็น 5 ลักษณะคือ รายการการศึกษาในระบบโรงเรียน รายการการศึกษานอกระบบโรงเรียน รายการส่งเสริมวิทยฐานะครู รายการศึกษาของมหาวิทยาลัย และรายการความรู้ทั่วไป

รายการเสริมความรู้วิชาครู ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของรายการส่งเสริมวิทยฐานะครูที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา

ผลิตรายการโดยศูนย์การศึกษาสำหรับครูทางวิทยุไปรษณีย์ กรมการฝึกหัดครู ออกอากาศสัปดาห์ละ 21 รายการ ใช้เวลารายการละ 30 นาที รวมเวลา ออกอากาศสัปดาห์ละ 10 ชั่วโมง 30 นาที เนื้อหารายการโดยทั่วไปเป็นความรู้เกี่ยวกับวิชาชุดครู ระดับประกาศนียบัตรพิเศษวิชาการศึกษา(พ.ก.ศ.)และระดับประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม(พ.ม.) กลุ่มผู้ฟังส่วนใหญ่เป็นครูประจำการ ที่สอนอยู่ในระดับประถมศึกษา อยู่ในชนบทซึ่งห่างไกลจากแหล่งวิชาการ มีฐานะค่อนข้างยากจน มีความรู้ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3(ม.ศ.3)ขึ้นไป นอกจากผู้ฟังจะรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู เพื่อเป็นการเสริมความรู้ในบทเรียนแล้ว ผู้ฟังยังสามารถนำความรู้ไปปรับปรุงการเรียนการสอน หรือเป็นความรู้พื้นฐานที่จะนำไปศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมด้วยตนเองหรือศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นอันเป็นการช่วยยกระดับการศึกษาของชาติอีกทางหนึ่ง (กรมการฝึกหัดครู. 2526 : 34-35)

รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู ได้เริ่มออกอากาศมาตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2527 และในปีพุทธศักราช 2528 ได้มีการติดตามผลการรับฟังโดย กรมการฝึกหัดครู (กรมการฝึกหัดครู. 2528) จากการสำรวจในครั้งนั้นพบว่า มีผู้ฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูทั่วประเทศถึงร้อยละ 87 แต่รับฟังได้ชัดเจนเพียงร้อยละ 40 ในด้านความง่ายของเนื้อหารายการพบว่าผู้ฟังร้อยละ 77 เห็นว่าเหมาะสมแล้ว ส่วนประโยชน์ของรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูนั้นผู้ฟังร้อยละ 72 เห็นว่ามีประโยชน์มากแต่ผู้ที่มิได้ประกอบอาชีพมีเพียงร้อยละ 46 เท่านั้น นอกจากนี้ผู้ฟังได้ให้ข้อเสนอแนะว่าควรเพิ่มเวลาในการออกอากาศให้มากขึ้น และขอให้เปลี่ยนเวลาในการออกอากาศบางช่วงเวลา เพราะผู้ฟังมีภาระกิจอื่นที่ต้องปฏิบัติในช่วงเวลาดังกล่าว ส่วนด้านการส่งกระจายเสียงปรากฏว่าส่วนใหญ่มีเสียงรบกวนจึงขอให้ปรับปรุงการส่งกระจายเสียงให้ดีขึ้น ทั้งนี้อาจเนื่องจากปี 2527 เป็นปีแรกที่สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการ ศึกษาเริ่มส่งกระจายเสียงครบทั้ง 11 สถานี จึงทำให้มีปัญหาเกี่ยวกับทางด้านเทคนิคบ้าง

ซึ่งอาจมีผลกระทบต่อการประเมินผลได้ ปัจจุบันการออกอากาศได้ผ่านมาเป็นเวลา 6 ปีเศษแล้ว ทางศูนย์การศึกษาสำหรับครูทางวิทยุไปรษณีย์ได้พยายามปรับปรุงเนื้อหาของรายการ รูปแบบของรายการ ตลอดจนคู่มือประกอบการฟังมาบ้างแล้ว ด้วยเหตุนี้จึงสมควรที่จะมีการสำรวจความคิดเห็นของผู้ฟัง เกี่ยวกับรายการเสริม

ความรู้วิชาชุดครู ตลอดจนศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการรับฟัง เพื่อที่จะได้นำผลจากการสำรวจในครั้งนี้ มาเป็นแนวทางในการปรับปรุงคุณภาพของรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู ให้มีประสิทธิภาพ และมีประโยชน์เหมาะสมกับกลุ่มผู้รับฟังในการศึกษาหาความรู้มากยิ่งขึ้น

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อสำรวจความคิดเห็น ความต้องการ ปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ที่มีต่อการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

ความสำคัญของการวิจัย

ผลที่ได้รับจากการวิจัยในครั้งนี้ จะทำให้ได้ทราบข้อมูลเพื่อเสนอให้ศูนย์การศึกษาสำหรับครูทางวิทยุไปรษณีย์ กรมการฝึกหัดครู ได้ใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงการดำเนินงานตลอดจนการผลิตรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู เพื่อให้มีคุณภาพและเหมาะสมกับกลุ่มผู้ฟังยิ่งขึ้น ตลอดจนจะได้นำเสนอผลการวิจัยให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อการจัดรายการวิทยุเพื่อการศึกษา ได้ใช้เป็นข้อมูลในการดำเนินงานเพื่อให้สอดคล้องกับความต้องการของกลุ่มผู้ฟังต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรที่จะใช้ในการวิจัย คือผู้ที่สมัครเรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์กับศูนย์การศึกษาสำหรับครูทางวิทยุไปรษณีย์ กรมการฝึกหัดครู รุ่นเดือนสิงหาคม ถึง พฤศจิกายน 2533 ในระดับประกาศนียบัตรพิเศษวิชาการศึกษาและระดับประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม

2. ตัวแปรที่จะศึกษาได้แก่ ความคิดเห็นของผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ที่มีต่อการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู ในชุดวิชาครู ชุดวิชาภาษาไทย ชุดวิชาวิทยาศาสตร์ และชุดวิชาสังคมศึกษา โดยจะสำรวจในด้านของเนื้อหาวิชา รูปแบบของรายการ วันและเวลาที่ออกอากาศ อุปสรรคของการ

รับฟังตลอดจนความคิดเห็นของผู้ฟังที่มีต่อรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู และเนื้อหาในคู่มือประกอบการฟัง

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. ความคิดเห็น หมายถึงการแสดงออกซึ่งความรู้สึกรู้สึกหรือการประมาณคุณค่าของผู้ฟังที่มีต่อรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

2. รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู เป็นรายการวิทยุที่ผลิตโดยศูนย์การศึกษาสำหรับครูทางวิทยุไปรษณีย์ กรมการฝึกหัดครูออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา ในชุดวิชาครู ชุดวิชาภาษาไทย ชุดวิชาวิทยาศาสตร์ และชุดวิชาสังคมศึกษา

ชุดวิชาครู ประกอบด้วยวิชาหลักการศึกษา วิชาหลักการสอน วิชาจิตวิทยา และวิชาสุขศาสตร์ในโรงเรียน

ชุดวิชาภาษาไทย ประกอบด้วยวิชาหลักภาษาไทย วิชาวรรณคดีและประวัติวรรณคดีไทย วิชาแต่งความไทย และวิชาวิธีสอนภาษาไทย

ชุดวิชาวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วย วิชาฟิสิกส์ วิชาเคมี วิชาชีววิทยา และวิชาวิธีสอนวิทยาศาสตร์

ชุดวิชาสังคมศึกษา ประกอบด้วย วิชาสังคมวิทยา วิชาศีลธรรม วิชาภูมิศาสตร์ วิชาประวัติศาสตร์ และวิชาวิธีสอนสังคมศึกษา

3. ผู้เรียน หมายถึงผู้ที่สมัครเรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ ในรุ่นเดือนสิงหาคม - พฤศจิกายน 2533 และสอบในเดือนธันวาคม 2533

4. ระดับ พ.กศ. หมายถึงระดับประกาศนียบัตรพิเศษวิชาการศึกษา

ระดับ พ.ม. หมายถึงระดับประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม

5. บทเรียน หมายถึงหนังสือเรียนในแต่ละชุดวิชาที่ทางศูนย์การศึกษาสำหรับครูทางวิทยุไปรษณีย์ได้ส่งให้แก่ผู้เรียน

6. แบบฝึกหัด หมายถึง แบบฝึกหัดที่ส่งคู่ไปกับบทเรียน เพื่อให้ผู้เรียนฝึกหัดทำหลังจากที่ได้ศึกษาบทเรียนแล้ว และส่งมาให้อาจารย์ตรวจแก้ไขแล้วส่งคืนให้ผู้เรียนได้ศึกษาทบทวนข้อบกพร่องของตน

7. คู่มือประกอบการฟัง หมายถึงเอกสารที่ย่อ-สรุปเนื้อหาของรายการ

เสริมความรู้วิชาชุดครูในแต่ละชุดวิชาที่แจกให้แก่ผู้ฟังรายการ

8. ตารางออกอากาศ หมายถึงตารางที่แจ้งวัน เวลา ชุดวิชาและชื่อ
เรื่องที่ออกอากาศในแต่ละรุ่น เพื่อให้ผู้ฟังจะได้ติดตามรับฟังได้ถูกต้อง

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการศึกษาเรื่องความคิดเห็นของผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ที่มีต่อรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู ซึ่งออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา นั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งจะเสนอตามลำดับหัวข้อดังนี้ ความสำคัญของวิทยุกระจายเสียงต่อการศึกษา ความเป็นมาของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู การวิจัยเกี่ยวกับวิทยุเพื่อการศึกษาในต่างประเทศและการวิจัยเกี่ยวกับวิทยุเพื่อการศึกษาในประเทศไทย

ความสำคัญของวิทยุกระจายเสียงต่อการศึกษา

วิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อมวลชนที่มีอิทธิพลมาก เพราะสามารถส่งข่าวสารความบันเทิงและความรู้ ตลอดจนสามารถนำเอาเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในปัจจุบันไปสู่ประชาชนเป็นจำนวนมากในทุกส่วนของประเทศได้อย่างรวดเร็ว นอกจากนั้นวิทยุกระจายเสียงยังได้เปรียบกว่าสื่อมวลชนอื่น ๆ คือประชาชนทุกเพศทุกวัย ทุกระดับความรู้ รวมทั้งผู้ที่อ่านหนังสือไม่ออก เขียนหนังสือไม่ได้ก็สามารถรับฟังได้และที่สำคัญคือ เครื่องรับวิทยุมีราคาไม่แพง ประชาชนสามารถที่จะมีเครื่องรับวิทยุได้เกือบทุกครัวเรือน วิทยุกระจายเสียงจึงเหมาะที่จะเป็นสื่อให้บริการการศึกษาแก่ประชาชนทั่วไปทั้งในเขตเมืองและในเขตชนบทที่ห่างไกลเพราะค่าใช้จ่ายไม่สูงนัก ซึ่งยากที่สถาบันการศึกษาจะทำได้ ด้วยเหตุผลดังกล่าวประเทศต่าง ๆ เกือบทั่วโลกจึงจัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียง ซึ่งอุทิศเวลาให้กับการศึกษาโดยเฉพาะ เนื่องจากวิทยุกระจายเสียง เป็นสื่อที่สำคัญสื่อหนึ่งที่ช่วยให้ประชาชนได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึง และเสมอภาคกันโดยแท้จริง (กรมประชาสัมพันธ์.

พระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ 7 ก็ได้ทรงเห็นถึงความสำคัญของการนำวิทยุกระจายเสียงมาใช้ในการให้การศึกษา ดังกระแสพระราชดำริในพิธีเปิดสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งแรกของประเทศไทย เมื่อวันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2478 ใจความตอนหนึ่งในกระแสพระราชดำริมีว่า "...การวิทยุกระจายเสียงที่ได้เริ่มจัดขึ้นและทำการทดลองตลอดมานั้น ก็ด้วยความมุ่งหมายว่าจะส่งเสริมการศึกษา การค้าขายและการบันเทิงแก่พสกนิกรประชาชน..." (กรมประชาสัมพันธ์. 2533 : 4)

จากกระแสพระราชดำริข้างต้น จะเห็นได้ว่าจุดมุ่งหมายสำคัญประการหนึ่งของการก่อกำเนิดวิทยุกระจายเสียงในประเทศไทยก็คือ การให้การศึกษาแก่ประชาชนคนพึง

ความเป็นมาของสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา

การใช้สื่อมวลชนประเภทวิทยุกระจายเสียง เพื่อสนับสนุนและให้บริการด้านการศึกษาในประเทศไทยนั้น ได้ดำเนินการมาเป็นเวลานานกว่า 30 ปีแล้ว กรมประชาสัมพันธ์นั้น แม้ว่าจะมีสถานีวิทยุกระจายเสียงอยู่ในทั่วทุกภาคของประเทศไทย และให้การสนับสนุนด้านการศึกษามาโดยตลอด แต่เนื่องจากความต้องการในการเผยแพร่การศึกษานับวันแต่จะเพิ่มมากขึ้น ประกอบกับสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเองก็มีหน้าที่หลักในการเผยแพร่ข่าวสารและการประชาสัมพันธ์ให้กับรัฐ เป็นสำคัญจึงไม่สามารถให้บริการหน่วยงานการศึกษาได้อย่างเพียงพอ กระทรวงศึกษาธิการเองก็ได้ดำเนินการจัดการศึกษาโดยใช้วิทยุโรงเรียนเป็นสื่อเพื่อปรับปรุงและส่งเสริมคุณภาพการเรียนมาตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2501 โดยใช้วิทยุศึกษาออกอากาศจากส่วนกลาง แต่ขอบข่ายการรับฟังอยู่ในวงจำกัด เนื่องจากงบประมาณมีน้อย ต่อมาก็ได้ส่งเทปรายการไปออกอากาศตามสถานีวิทยุกระจายเสียง ในส่วนภูมิภาคของกรมประชาสัมพันธ์รวมทั้งสิ้นกว่า 20 สถานี เพื่อสนองความต้องการของโรงเรียนโดยเฉพาะในท้องถิ่นห่างไกลที่ต้องการใช้บริการนี้ จากการดำเนินงานในระยะแรกพบว่า การจัดการเรียนการสอนโดยใช้วิทยุกระจายเสียงเป็นสื่อได้ผลดี สามารถพัฒนาคุณภาพการศึกษาได้ (สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. 2528 : 1) แต่การดำเนินงานก็ยังไม่เป็นที่พอใจ เพราะมีโรงเรียน

จำนวนมากที่อยู่นอกรัศมีการรับฟัง เวลาที่สถานีต่างๆ ออกอากาศให้นั้นก็จำกัดคือ ประมาณ 2 ชั่วโมงต่อวัน และเนื้อหารายการส่วนใหญ่จะเน้นเฉพาะรูปแบบของการศึกษาในระบบโรงเรียน เมื่อความต้องการทางด้านการศึกษาของประชาชนได้ขยายตัวขึ้นและเพิ่มบทบาทโดยมุ่งเข้าสู่ส่วนภูมิภาคและท้องถิ่นชนบทที่อยู่ห่างไกลมากยิ่งขึ้น ทำให้รัฐบาลได้มองเห็นความสำคัญในการใช้สื่อวิทยุกระจายเสียง เพื่อเผยแพร่การศึกษาให้กว้างขวางมากยิ่งขึ้น จึงได้จัดตั้งโครงการวิทยุเครือข่ายที่ 2 เพื่อการศึกษาขึ้น โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะสนับสนุนและให้บริการในด้านการศึกษาโดยเฉพาะ และให้โครงการนี้อยู่ในโครงการขอความช่วยเหลือ ด้านการศึกษาจากธนาคารโลก (World Bank) จุดนี้เองที่เป็นจุดเริ่มต้นของการจัดตั้งสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา (กรมประชาสัมพันธ์. 2528 ข : 11-13)

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา ได้จัดตั้งขึ้น เพื่อให้บริการด้านการศึกษาโดยเฉพาะ มีขอบเขตบริการอย่างกว้างขวางและทั่วถึงในทุกภูมิภาคของประเทศ คือสามารถครอบคลุมพื้นที่การรับฟังได้กว่า 90 % ของประเทศ โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้การศึกษาและเป็นอุปกรณ์การศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน เพื่อเป็นบริการที่จัดส่งถึงห้องเรียน ตัวนักเรียน ตัวครู และประชาชนโดยทั่วไป เพื่อเป็นการเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการดำรงชีพตามแนวทางการให้การศึกษาตลอดชีวิต และเพื่อให้การศึกษาแก่ประชาชนที่ไม่มีโอกาสเข้าศึกษาในมหาวิทยาลัย โดยจัดบริการในลักษณะมหาวิทยาลัยเปิดหรือการสอนทางวิทยุกระจายเสียง ให้แก่ประชาชนเป็นการเพิ่มพูนความรู้และวิทยฐานะ โดยมีคณะกรรมการพิจารณาการใช้สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเครือข่าย 2 เพื่อการศึกษา ทำหน้าที่จัดสรรเวลาและตารางเวลาการกระจายเสียงตลอดจนประสานงาน ในการปรับปรุงและพัฒนาการกระจายเสียงเพื่อการศึกษาให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของรายการ

สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อศึกษานี้ จัดตั้งขึ้นโดยใช้งบประมาณส่วนหนึ่งจากโครงการเงินกู้เพื่อพัฒนาการศึกษาโครงการ 5 กล่าวคือ สมาคมพัฒนาการระหว่างประเทศ (IDA : International Development Association) อนุมัติให้รัฐบาลไทยยืมเงินจำนวน 35 ล้านดอลลาร์สหรัฐ (ประมาณ 700 ล้านบาท) โดยไม่เสียดอกเบี้ยและอีกส่วนหนึ่งใช้งบประมาณของประเทศไทยจ่ายสมทบภายในวงเงิน 700 ล้านบาท โดยเริ่มดำเนินงานโครงการ

เดือนตุลาคม 2522 วันสิ้นสุดโครงการ 30 มิถุนายน 2527 และกำหนดปิดโครงการ 30 มิถุนายน 2528 รวมระยะเวลาดำเนินงานโครงการประมาณ 5 ปี โดยแบ่งการดำเนินงานด้านจัดตั้งสถานีเป็น 2 ระยะ คือ

ระยะแรก (ปีงบประมาณ 2523-2525) จัดตั้ง 6 สถานีคือ ที่ กรุงเทพมหานคร ลำปาง ขอนแก่น สุราษฎร์ธานี สงขลา และที่อุบลราชธานี

ระยะที่สอง (ปีงบประมาณ 2524-2526) จัดตั้ง 5 สถานี คือ ที่นครสวรรค์ กระบี่ จันทบุรี ระนอง และแม่ฮ่องสอน

ระบบ ความถี่และกำลังส่งของสถานีวิทยุในเครือข่าย

สถานี	ระบบ	ความถี่	ขนาดกำลังส่ง
กรุงเทพฯ	A.M.	1,467 KHz	100 KW
ลำปาง	A.M.	549 "	100 "
ขอนแก่น	A.M.	621 "	100 "
นครสวรรค์	A.M.	936 "	50 "
สุราษฎร์ธานี	A.M.	1,242 "	50 "
สงขลา	A.M.	558 "	50 "
กระบี่	A.M.	963 "	50 "
จันทบุรี	A.M.	918 "	20 "
อุบลราชธานี	A.M.	711 "	20 "
ระนอง	F.M.	105.75 MHz	2.5 x 2 KW
แม่ฮ่องสอน	F.M.	102.00 "	2.5 x 2 "

ส่วนทางด้านรายการมีหน่วยงานที่รับผิดชอบ ในการจัดทำรายการ
กระจายเสียง ดังนี้

รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู ผลิตรายการโดยศูนย์การศึกษาสำหรับ
ครูทางวิทยุไปรษณีย์ กรมการฝึกหัดครู มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ครูประจำการที่อยู่ห่าง
ไกลมีโอกาสได้รับความรู้ร่วมกับผู้ที่อยู่ในเมือง เป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถ
ทางด้านการสอนให้มีคุณภาพดีขึ้น และยังเป็นความรู้พื้นฐานที่จะนำไปศึกษาหาความรู้

เพิ่มเติมด้วยตนเองหรือศึกษาต่อไปในระดับที่สูงขึ้น

รายการวิทยุโรงเรียน ผลิตรายการโดยศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสื่อการเรียนและยกระดับการเรียนการสอน โดยเฉพาะโรงเรียนที่อยู่ห่างไกลคมนาคมให้มีคุณภาพทัดเทียมกับโรงเรียนในเมือง

รายการการศึกษานอกโรงเรียนทางวิทยุและไปรษณีย์ ผลิตรายการโดยศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน มีวัตถุประสงค์เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ความสามารถในการดำรงชีพและพัฒนาอาชีพให้มีผลผลิตเพิ่มขึ้น และเพื่อให้ความเสมอภาคในโอกาสทางการศึกษาแก่ประชาชนที่อยู่นอกระบบโรงเรียน โดยให้มีการสอนทางไกล (Distances Teaching) ในระดับที่เทียบเท่าประถมศึกษาและมัธยมศึกษา

รายการสอนมหาวิทยาลัยเปิด ผลิตรายการโดยมหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช มีวัตถุประสงค์เพื่อการสอนผู้ติววิชาต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัย เป็นการเปิดโอกาสให้มีการศึกษาในระดับอุดมศึกษามากขึ้น ทั้งยังเป็นการผ่อนคลายความต้องการของนักเรียนที่ต้องการจะเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษา

รายการส่งเสริมการเกษตร ผลิตรายการโดยกองเกษตรสัมพันธ์ กรมส่งเสริมการเกษตรมีวัตถุประสงค์ เพื่อเผยแพร่ความรู้ทางเกษตรแก่เกษตรกรและประชาชนทั่วไป

รายการเกี่ยวกับสุขภาพอนามัย ผลิตรายการโดยกองสุขศึกษา สำนักงานปลัดกระทรวงสาธารณสุข มีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่ความรู้ด้านสุขภาพอนามัยแก่ประชาชน และเพื่อเพิ่มพูนความรู้อย่างต่อเนื่องแก่อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน

รายการถ่ายทอดข่าว เป็นการถ่ายทอดข่าวจากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

สำหรับการกระจายเสียงนั้น สถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เพื่อการศึกษาดำเนินการส่งกระจายเสียงในระยะแรก 6 สถานี เมื่อเดือนพฤษภาคม 2526 และส่งกระจายเสียงเต็มโครงการทั้ง 11 สถานี เมื่อเดือนพฤษภาคม 2527 โดยออกอากาศตั้งแต่เวลา 05.00-23.40 น. รวมเวลาวันละ 18 ชั่วโมง 40 นาที (กรมประชาสัมพันธ์. 2528 ก : 49-53)

รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู เป็นรายการที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา ผลิตรายการโดยศูนย์การศึกษาสำหรับครูทางวิทยุไปรษณีย์ กรมการฝึกหัดครูออกอากาศสัปดาห์ละ 10 ชั่วโมง 30 นาที โดยแต่ละรายการใช้เวลาออกอากาศ 30 นาที ในหนึ่งสัปดาห์จะมีรายการรวมทั้งสิ้น 21 รายการโดยมีวัตถุประสงค์ของรายการดังนี้ (กรมการฝึกหัดครู. 2526 : 36-44)

1. เพื่อให้ครูประจำการที่อยู่ห่างไกลมีโอกาสได้รับความรู้พร้อม ๆ กับผู้ที่อยู่ในเมือง
 2. เพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ และวิทยาการใหม่ ๆ ที่เป็นประโยชน์ให้นำไปใช้ในชีวิตประจำวัน ตลอดจนนำไปปรับปรุงการเรียนการสอนให้มีคุณภาพดีขึ้น
 3. เพื่อให้ครูประจำการที่สมัครสอบวิชาชุดครูประจำปี ได้ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมโดยไม่ทิ้งชั้นเรียนที่ตนสอน
 4. เพื่อเสริมความรู้ให้แก่ครูประจำการ ที่สมัครเรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ที่จัดสอนโดยศูนย์การศึกษาสำหรับครูทางวิทยุไปรษณีย์ กรมการฝึกหัดครู
- การออกอากาศรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู แบ่งออกเป็น 3 ช่วงเวลาในแต่ละรอบปี ดังนี้
- ช่วงแรก เดือนพฤษภาคมถึงเดือนสิงหาคม
 - ช่วงที่สอง เดือนสิงหาคมถึงเดือนธันวาคม
 - ช่วงที่สาม เดือนธันวาคมถึงเดือนพฤษภาคม

เนื้อหาวิชาที่ออกอากาศแบ่งออกเป็น 2 ระดับ คือ

1. ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา
2. ระดับประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม

ในแต่ละระดับ แบ่งออกเป็น 4 ชุดวิชาคือ ชุดวิชาครู ชุดวิชาภาษาไทย ชุดวิชาวิทยาศาสตร์ และชุดวิชาสังคมศึกษา

ในด้านของรูปแบบรายการนั้น เนื่องจากรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูจัดขึ้นเพื่อกลุ่มผู้ฟังที่เป็นครู หรือผู้ที่ทำงานเกี่ยวกับการศึกษา ซึ่งส่วนใหญ่จะอยู่ในชนบทและในท้องถิ่นกันดารซึ่งบุคคลเหล่านี้ประสงค์จะหาความรู้เพื่อเพิ่มพูนวิทยฐานะให้ตนเองแต่ไม่มีโอกาสที่ไปเรียนในสถาบันการศึกษา และตำราที่จะใช้เรียนด้วยตนเองก็หาได้ยาก ในการเขียนบทวิทยุจึงต้องคำนึงถึงความยากง่ายของเนื้อหา รายการและรูปแบบรายการที่จะดึงดูดความสนใจของผู้ฟัง ซึ่งโดยทั่วไปจะใช้รูปแบบรายการดังนี้

1. แบบบรรยายเนื้อหาแล้วสลับด้วยการสรุปเป็นช่วงๆ
2. แบบบรรยายเนื้อหาแล้วถาม-ตอบสลับกัน
3. แบบสัมภาษณ์
4. แบบสนทนา
5. แบบละคร

สำหรับคู่มือประกอบการฟังและตารางออกอากาศนั้น ทางศูนย์การศึกษาสำหรับครูทางวิทยุไปรษณีย์ ได้จัดพิมพ์ไว้เพื่อแจกให้ฟรีแก่ผู้ฟังที่ขอมานำไปอ่านก่อนที่จะรับฟังรายการ ซึ่งจะช่วยให้เข้าใจเนื้อหาต่าง ๆ ได้ดีขึ้นและทราบกำหนด วัน เวลา ที่จะออกอากาศในแต่ละวิชา

วัน เวลา และชุดวิชาที่ออกอากาศในรอบสัปดาห์

ภาคเช้า

ภาคบ่าย-ค่ำ

วัน \ เวลา	8.00-8.30	8.30 -9.00	9.00 -9.30	9.30-10.00	17.00 - 17.30	18.00 - 18.30	18.30- 19.00
จันทร์	-	-	-	-	สังคมศึกษา	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย
อังคาร	-	-	-	-	ครู	-	-
พุธ	-	-	-	-	สังคมศึกษา	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย
พฤหัสบดี	-	-	-	-	ครู	-	-
ศุกร์	-	-	-	-	สังคมศึกษา	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย
เสาร์	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย	ครู	สนทนาวิชาชุดครู	สังคมศึกษา	-	-
อาทิตย์	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย	ครู	-	-	วิทยาศาสตร์	ภาษาไทย

การใช้วิทยุเพื่อการศึกษาในต่างประเทศ

ประเทศอังกฤษ

รัฐบาลได้มอบเอกสิทธิ์ในการกระจายเสียงในประเทศให้แก่ องค์การ BBC (The British Broadcasting Corporation) เพียงองค์การเดียว เท่านั้น องค์การ BBC เริ่มทดลองวิทยุโรงเรียนครั้งแรกใน ค.ศ. 1924 คุณค่าของวิทยุโรงเรียนเริ่มชัดเจนขึ้นในระหว่างสงครามโลกครั้งที่สอง ซึ่งนักเรียนต้องกระจัดกระจายไปในที่ต่าง ๆ และเป็นการแก้ไขปัญหา เรื่องขาดแคลนอุปกรณ์เครื่องเขียน วิทยุโรงเรียนมีสภาวิทยุโรงเรียน (The Central Council for School Broadcasting) คอยให้คำแนะนำแก่องค์การ BBC ผู้แทนในสภาวิทยุโรงเรียนมาจากเจ้าหน้าที่การศึกษาในแคว้นต่าง ๆ เพื่อให้การดำเนินงานสนองความต้องการของท้องถิ่นได้ทั่วถึงยิ่งขึ้น ส่วนวัตถุประสงค์ของวิทยุโรงเรียนแจ้งไว้ชัดเจนว่า บทเรียนวิทยุโรงเรียนนั้นมิใช่จะมุ่งหมายให้แทนครู แต่เป็นเพียงบทเรียนประกอบการสอนของครูเท่านั้น และคู่มือนักเรียนที่จัดทำขึ้นเพื่อใช้ประกอบการฟังนั้นไม่ได้ให้เปล่าแต่ขายให้ในราคาถูก (กระทรวงศึกษาธิการ. 2501 : 11-17) รายการวิทยุโรงเรียนนี้จัดขึ้นสำหรับนักเรียนในโรงเรียนต่าง ๆ จำนวน 32,000 โรงเรียน นอกจากนี้มีรายการเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่ต่อเนื่องซึ่งมีเนื้อหาเกี่ยวกับธุรกิจ อุตสาหกรรม วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ครอบครัวและชุมชน ภาษาและศิลปะ นอกจากนี้ยังมีรายการเพื่อการศึกษาของมหาวิทยาลัยเปิดอีกด้วย (ยุทธนา สาริยา. 2527 : 38)

ประเทศสหรัฐอเมริกา

สหรัฐอเมริกาได้ใช้วิทยุกระจายเสียงเพื่อส่งเสริมการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน วิทยุศึกษาขององค์การนักศึกษาผู้ใหญ่ที่มีชื่อเสียงในสหรัฐคือโรงเรียนทางอากาศภาคเอฟ.เอ็ม. ชื่อ New York States Empire F.M. School of the Air ส่งกระจายเสียงถ่ายทอดถึง 12 สถานี ส่วนวิทยุโรงเรียนตามโรงเรียนมัธยมต่าง ๆ มักจะมีศูนย์อยู่ ณ เมืองใดเมืองหนึ่งซึ่งจะเป็นศูนย์กลางของการศึกษาได้ นอกจากนี้ยังมีการผลิตรายการสำหรับนักเรียนพิการซึ่งไม่อาจไปโรงเรียนเช่นนักเรียนปกติ เรียกว่า High School of the Air

เด็กพิการที่อยู่บ้านจะได้รับเครื่องวิทยุ เอฟ.เอ็ม. หนังสือเรียน สมุดทำกำรบ้าน แผนกที่และอุปกรณ์การเรียนอื่น ๆ นอกจากนี้ก็เป็นการจัดการศึกษาเพื่อส่งเสริมการศึกษาผู้ใหญ่ในท้องถิ่นห่างไกล โดยมุ่งป็นพื้นฐานการศึกษาผู้ใหญ่เพื่อที่จะได้มีโอกาสศึกษาในระดับวิทยาลัย หรือมหาวิทยาลัย จากสถิติในปี ค.ศ. 1974 สหรัฐมีสถานีวิทยุเพื่อการศึกษาประมาณ 7,600 สถานี (รวมศีกดิ์ แก้วปลั่ง และ อนันต์ธนา อังกินันท์. 2521 : 6-7 ; ยุทธนา สาริยา. 2527 : 38-39) ในด้านรูปแบบรายการนิยมใช้แบบสัมภาษณ์ แบบสนทนา แบบละคร แบบบรรยาย และแบบการโต้ตอบ และจากผลการสำรวจนักการศึกษาได้สรุปความเห็นตรงกันว่าแบบการละครนั้นเหมาะกับเด็กโต สำหรับเด็กเล็กควรใช้แบบบรรยายโดยตรงหรือแบบสนทนาจะได้ผลดีเหมือนกัน ส่วนความยาวของรายการนั้นปกติใช้ประมาณ 15 นาที ยกเว้นดนตรีซึ่งอาจจะใช้ถึง 30 นาที ส่วนเด็กเล็กบางที่ต้งลดลงมาเหลือ 10 นาที เพราะเด็กมักจะสนใจอยู่ไม่ได้นาน (กระทรวงศึกษาธิการ. 2501 : 19-20)

ประเทศออสเตรเลีย

การบริหารวิทยุโรงเรียนของประเทศออสเตรเลียมีลักษณะ คล้ายของประเทศอังกฤษ คือจัดรายการและควบคุมโดยองค์การ ABC (Australia Broadcasting Commission) ร่วมกับคณะกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายการศึกษาของเยาวชนส่วนกลาง (Federal Youth Education Advisory Committee) และคณะกรรมการที่ปรึกษาฝ่ายการศึกษาของเยาวชนประจำรัฐ (State Youth Education Advisory Committee) โดยมีความมุ่งหมายที่จะให้บทเรียนวิทยุเป็นเพียงอุปกรณ์ของครูเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ให้มีความน่าสนใจและมีรสชาติขึ้นวิชาที่องค์การ ABC จัดสอนได้แก่วิชาสามัญทั่วไป เช่น ภาษา วรรณคดี หน้าที่พลเมือง สุขศึกษา เป็นต้น นอกจากนี้ก็เป็นวิชาทักษะ เช่น ดนตรี ทับร้อง วิชาชีพต่าง ๆ และธรรมชาติศึกษาและยังมีรายการสำหรับเด็กอนุบาลและเด็กเล็กอีกด้วย องค์การ ABC จะเป็นผู้จัดพิมพ์และแจกจ่าย บทเรียนวิทยุโรงเรียน และคู่มือครูให้แก่โรงเรียนโดยไม่คิดมูลค่า และจากผลการสำรวจความคิดเห็นของเจ้าหน้าที่วิทยุโรงเรียนเกี่ยวกับรูปแบบรายการ เจ้าหน้าที่วิทยุโรงเรียนมีความเห็นว่าแบบบรรยายนั้นจะได้ผลมากหากผู้บรรยายมีความชำนาญทางการพูดวิทยุ ประกอบ

กับบทเรียนที่มีคุณค่าน่าสนใจ ส่วนแบบละครซึ่งทำเป็นรูปบทสนทนาจนถึงเป็นบทละครนั้นได้ผลมากเฉพาะเด็กโต อายุ 10-14 ปี และบทเรียนชนิดที่让孩子ได้ร่วมทำกิจกรรมด้วยจะได้ผลดีที่สุดสำหรับเด็กเล็ก ๆ ส่วนความยาวของรายการนั้นสำหรับเด็กอายุ 10-14 ปีไม่ควรเกิน 15 นาที แต่ถ้ามีกิจกรรมให้เด็กร่วมด้วยก็ควรเป็น 20-30 นาที (กระทรวงศึกษาธิการ. 2501 : 22-24)

ประเทศอินเดีย

รัฐบาลกลางของอินเดียมีองค์การ AIR (All India Radio) รับผิดชอบในการจัดรายการวิทยุโรงเรียน รูปแบบรายการที่ใช้ส่วนมากเป็นแบบบรรยาย โดยเจ้าหน้าที่ให้ความเห็นว่า ผลิตได้ง่ายและรวดเร็ว แบบอื่น ๆ ก็มีใช้บ้าง เช่น วิชาวรรณคดีใช้แบบอ่านและบรรยายประกอบ แบบเล่านิทานและแบบละคร วิชาประวัติศาสตร์ใช้แบบละครและแบบเล่าเรื่อง วิชาภูมิศาสตร์ใช้แบบบรรยายเป็นเรื่องทัศนจักรเป็นต้น บทเรียนวิทยุโรงเรียนมุ่งเพื่อนักเรียนในระดับมัธยมเป็นส่วนใหญ่ สำหรับสถานีที่มดราส (Madras) เป็นสถานีแห่งแรกในอินเดียที่จัดรายการวิทยุในระดับมหาวิทยาลัยเป็นภาษาอังกฤษและจัดรายการวิทยุโรงเรียนในระดับประถมศึกษา สำหรับความยาวของรายการใช้เวลารายการละ 10-12 นาที แต่ถ้าเป็นแบบละครจะใช้เวลา 30-40 นาที (กระทรวงศึกษาธิการ. 2501 : 26-29)

ประเทศฝรั่งเศส

สำหรับในประเทศฝรั่งเศสนั้น รัฐบาลเป็นผู้จัดรายการวิทยุเพื่อการศึกษาโดยมอบให้ RTS (Radio Television Scholares) ดำเนินงานโดยจัดรายการสำหรับผู้ฟัง 4 ประเภท คือรายการวิทยุเพื่อการศึกษาในระบบโรงเรียนตามหลักสูตรของโรงเรียนและมหาวิทยาลัยโดยตรง รายการเพื่อการศึกษาในระบบโรงเรียน รายการการศึกษาผู้ใหญ่และรายการสำหรับครู นอกจากนี้ยังมีการสอนทางวิทยุอีกประเภทหนึ่งคือ Radio Vision เป็นการสอนอย่างเดียวกับวิทยุโรงเรียนแต่ทางโรงเรียนจะมีอุปกรณ์การสอนใช้ช่วยขณะเสนอรายการ เช่น สไลด์ फिल्मสตริป รูปภาพ ภาพยนตร์เป็นต้น โดย RTS จัดประสานงานเกี่ยวกับตารางออกอากาศให้โรงเรียนทราบล่วงหน้า (ร่วมศักดิ์ แก้วปลั่ง และอนันต์ธนา อังกนิษฐ์. 2521 : 7)

ประเทศญี่ปุ่น

รายการวิทยุเพื่อการศึกษาของประเทศญี่ปุ่น ดำเนินการโดย NHK (Nipon Hoso Kyokai หรือ Japan Broadcasting Corporation) ไม่มีการโฆษณา NHK มี Network หรือสถานีเครือข่าย 3 เครือข่ายโดยเฉพาะ เครือข่ายที่สองเป็นเครือข่ายเพื่อการศึกษา มีสถานีในเครือข่าย 141 สถานี สามารถกระจายเสียงครอบคลุมประชากรของประเทศได้ถึงร้อยละ 98 เป็นรายการเพื่อศึกษาระดับประถมและมัธยม นอกจากนี้ยังมีรายการวิทยุสำหรับเรียนทางไปรษณีย์ระดับมัธยมปลายและอุดมศึกษา โรงเรียนต่าง ๆ กว่าร้อยละ 99 มีเครื่องรับวิทยุเพื่อใช้ในการเรียนการสอน (ยุทธนา สาริยา. 2527 : 43)

ประเทศมาเลเซีย

วิทยุเพื่อการศึกษาในระบบโรงเรียน ของประเทศมาเลเซียถือว่าเป็นเครื่องมือที่มีประสิทธิภาพอย่างมากในการให้ความรู้แก่เยาวชนมาเลเซีย รัฐบาลได้ใช้วิทยุเพื่อการศึกษาแก่นักเรียนระดับประถมศึกษา และมัธยมศึกษามากกว่า 2,680 โรงเรียนและใช้ภาษาถึง 4 ภาษาโดยให้ความสำคัญเท่าเทียมกันคือ ภาษามาเลย์ ภาษาอังกฤษ ภาษาทมิฬและภาษาจีน มาเลเซียมีหน่วยงานกลางคือ Radio Malaysia ซึ่งอยู่ในนครกัวลาลัมเปอร์เป็นผู้ผลิตรายการโดยอยู่ภายใต้การควบคุมดูแลของรัฐบาล (ยุทธนา สาริยา. 2527 : 43)

การวิจัยเกี่ยวกับวิทยุเพื่อการศึกษาในต่างประเทศ

การวิจัยเกี่ยวกับการใช้วิทยุเพื่อการศึกษาในต่างประเทศ มีผู้ทำการ
ศึกษาวิจัยไว้ดังนี้

อินควา (Inquai. 1964 : 2772-2773) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการ
การจัดรายการวิทยุเพื่อการศึกษาของประเทศต่าง ๆ เพื่อเสนอแนะในการจัดตั้ง
สถานีวิทยุเพื่อการศึกษาชุมชนในประเทศเอธิโอเปีย (Radio in community
education in Ethiopia) ในการจัดการศึกษาให้แก่เด็กในวัยเรียนนับล้านคน
ที่ไม่สามารถเข้าเรียนในโรงเรียนได้ และเพื่อจัดการศึกษาให้แก่ผู้ใหญ่ซึ่งต้องการ
ศึกษาอันเนื่องมาจากปัญหาทางด้านการขาดแคลนครู อุปกรณ์การศึกษา และงบประมาณ
โดยทำการสำรวจการใช้วิทยุเพื่อการศึกษาผู้ใหญ่ในประเทศสหรัฐอเมริกา
แคนาดา บราซิล โคลัมเบียและอินเดีย เพื่อศึกษาว่ามีการใช้วิทยุเพื่อการศึกษา
อย่างไรมีข้อจำกัดและผลกระทบอย่างไร และสามารถจะนำสิ่งใดมาจัดการศึกษา
ในประเทศเอธิโอเปียได้บ้าง โดยศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ จากจดหมาย จาก
การสัมภาษณ์และการไปเยี่ยมชมแหล่งที่ใช้วิทยุในการจัดการศึกษา ผลจากการ
วิจัยในครั้งนี้ได้นำมาเป็นแนวทางในการจัดการศึกษานอกระบบโรงเรียนในประเทศ
เอธิโอเปีย กล่าวคือ ใช้วิทยุเป็นสื่อหลักในการจัดการศึกษาในวิชาทั่วไปส่วนวิชา
ที่เป็นวิชาทักษะก็จะมีสื่ออื่น ๆ เช่น สิ่งพิมพ์ และโสตทัศนอุปกรณ์อื่น ๆ เสริมด้วย
รวมทั้งมีเจ้าหน้าที่ภาคสนาม (Field workers) ที่จะคอยช่วยกระตุ้นความสนใจ
และส่งเสริมกิจกรรมต่าง ๆ ให้กับผู้เรียน รวมทั้งจัดให้เกิดการสื่อสารสองทาง
ด้วย (Two-way system of communication) โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่อง
การพบกลุ่มนั้นได้เน้นมาก เพราะการอภิปรายในกลุ่มจะช่วยให้การเรียนรู้ได้ผลดีขึ้น
ส่วนรูปแบบรายการนั้นมีหลายรูปแบบ และที่สำคัญคือเน้นในเรื่องเวลาออกอากาศ
ของแต่ละรายการ ต้องให้ตรงตามตารางออกอากาศ

อลามิ (Alami. 1965 : 5035-5036) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับ
ปัญหาในการจัดการศึกษาในประเทศจอร์แดนเพื่อเป็นแนวทาง ในการจัดตั้งวิทยุ
โรงเรียนแห่งชาติ (National in-school radio in Jordan) โดยสำรวจ
ความคิดเห็นจากบุคลากร 3 กลุ่ม คือผู้ตรวจราชการกระทรวงศึกษาธิการ ครูใหญ่
และครูผู้สอน ผลจากการวิจัยพบว่าปัญหาที่สำคัญในการจัดการศึกษาในประเทศ

จอร์แดนก็คือ ปัญหาการขาดแคลนครูจึงทำให้ชั้นเรียนแต่ละชั้นใหญ่เกินไป กล่าวคือ จำนวนชั้นเรียนมากกว่าร้อยละ 46 มีนักเรียนมากเกินไปคือชั้นละ 41-80 คน และมีครูมากกว่าร้อยละ 70 มีพื้นความรู้แต่ระดับมัธยมหรือต่ำกว่าและไม่มีการฝึกอบรมในด้านวิชาชีพครูเลย นอกจากนี้ยังขาดแคลนในด้านวัสดุและอุปกรณ์ประกอบการเรียนการสอนอีกด้วย ในด้านการนิเทศการศึกษาของครูใหญ่และผู้ตรวจราชการมีน้อยมาก ปัญหาที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือความไม่เท่าเทียมกันในทางการศึกษา กล่าวคือเด็กผู้ชายมีโอกาสได้เรียนมากกว่าเด็กผู้หญิงทั้งในเมืองและในชนบท การจัดการศึกษานั้นมุ่งเน้นในเมืองมากกว่าในชนบท ส่วนในด้านความคิดเห็นในการจัดตั้งสถานวิทยุแห่งชาติขึ้นในประเทศจอร์แดนเพื่อจัดรายการวิทยุโรงเรียนนั้นบุคลากรทั้ง 3 กลุ่มคือผู้ตรวจราชการ ครูใหญ่ และครูผู้สอนมีความเห็นตรงกันว่าควรมีการจัดตั้งขึ้น เพราะวิทยุนี้สามารถช่วยสอนแทนครูได้และเป็นการช่วยลดช่องว่างทางการศึกษา และวิทยุโรงเรียนนั้นสามารถจะนำแนวความคิดใหม่ ๆ ตลอดจนวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ ไปสู่ครูในชนบทที่ห่างไกลได้

ฟอร์ซาซซี (Forsythe. 1971 : 58) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิภาพของเครือข่ายวิทยุเพื่อการศึกษาแห่งชาติ (National Educational Radio Network) ในสหรัฐอเมริกาซึ่งมีสถานีในเครือข่ายมากกว่า 450 แห่ง ในการให้บริการทางการศึกษา ข้อมูลข่าวสาร นวัตกรรมทางการศึกษา ตลอดจนการส่งเสริมวิทยฐานะครู ผลจากการศึกษาพบว่าการสอนโดยใช้รายการวิทยุนี้มีประสิทธิภาพเท่ากับการสอนตามปกติ แม้ว่ารายการวิทยุจะไม่สามารถเสนอสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการมองเห็นได้ก็มีใช้ข้อเสียเปรียบที่สำคัญแต่ประการใด เพราะนอกจากรายการวิทยุแล้วยังสามารถใช้สื่ออื่นร่วมด้วย เช่น สิ่งพิมพ์ ฟิล์มสตริป เทป โทรทัศน์ เป็นต้น

แคสสิเรอร์ (Cassirer. 1977 : 155-156) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้รายการวิทยุเพื่อการศึกษา สำหรับผู้ใหญ่ในชนบทของประเทศเซเนกัล (Senegal) ภายใต้ความช่วยเหลือของยูเนสโก (UNESCO) โดยทดลองใช้วิทยุทำการสอนในด้านการพัฒนาชนบท การเกษตรและการตลาด ในการสอนได้กำหนดให้ผู้ฟังมีการโต้ตอบ และรายงานเข้าไปยังสถานีวิทยุด้วย โดยทางสถานีวิทยุจะส่งแบบฟอร์มไปให้กรอก และในกรณีที่ผู้ตอบอ่านหนังสือไม่ออกหรือเขียนหนังสือไม่ได้ก็จะมีเจ้าหน้าที่คอยช่วยเหลือในการกรอกแบบสอบถามด้วยผลการวิจัยปรากฏว่าได้ผลดีและต่อมาได้จัดทำเป็นโครงการถาวรโดยรัฐบาลของเซเนกัลเอง

จากการศึกษางานวิจัยในต่างประเทศจะเห็นได้ว่าการใช้วิทยุเพื่อการศึกษากทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียนมาเป็นเวลานานแล้ว แต่หลังจากปี ค.ศ. 1977 เป็นต้นมาผู้วิจัยไม่พบว่ามีผู้ศึกษาเกี่ยวกับการใช้วิทยุเพื่อการศึกษา ซึ่งอาจเป็นเพราะว่าปัจจุบันในต่างประเทศมีการหันไปใช้นวัตกรรมใหม่ ๆ ทางการศึกษาไปแล้ว

การวิจัยเกี่ยวกับวิทยุเพื่อการศึกษาในประเทศไทย

การวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้วิทยุเพื่อการศึกษาในประเทศไทยมีผู้สนใจศึกษาไว้ดังนี้

สมศักดิ์ เจียมทะวงษ์ (2512 : 102-107) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน ของโรงเรียนในเขตจังหวัดพระนคร-ธนบุรี จากการสำรวจความคิดเห็นของครูวิทยุโรงเรียนในเขตจังหวัดพระนคร และในเขตจังหวัดธนบุรีผลการวิจัยพบว่ารายการวิทยุโรงเรียนนี้มีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี และสามารถกระตุ้นให้นักเรียน เรียนด้วยความสนุก เพลิดเพลินมีความสนใจและกระตือรือร้นที่จะเรียน ส่วนในด้านของเนื้อหาของรายการและคำศัพท์ที่ใช้ ครูวิทยุโรงเรียนมีความเห็นว่ามีคามง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นที่รับฟังสำหรับความยาวของรายการในแต่ละรายการและความเร็วช้าของการดำเนินรายการกำลังพอเหมาะ ส่วนเรื่องของเวลาออกอากาศนั้น รายการวิทยุโรงเรียนในบางวิชา ช่วงเวลาที่ออกอากาศตรงกับตารางเรียนวิชาอื่น ทำให้ไม่สามารถรับฟังได้หรือต้องงดเรียนวิชาอื่นเพื่อรอฟังวิทยุโรงเรียน นอกจากนี้รายการชั่วโมงครู ครูวิทยุโรงเรียนส่วนมากไม่สามารถฟังได้ครบทุกรายการ ทั้งนี้เพราะในบางครั้งรายการชั่วโมงครูตรงกับเวลาที่ต้องทำงานอื่น

ไพพร เล็กอุทัย (2513 : 47-48) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความคิดเห็นของครูและนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ในจังหวัดพระนครเกี่ยวกับการรับฟังรายการศึกษาทางวิทยุกระจายเสียง ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มผู้ฟังที่เป็นครูเห็นว่ารายการที่เป็นประโยชน์ทางการศึกษาแก่ครูมากพอสมควรได้แก่ รายการสารคดี รายการข่าวและรายการความรู้ด้านต่าง ๆ ส่วนรายการวิทยุที่ครูจะนำไปใช้ประกอบการสอนได้นั้นนับว่ามีน้อยมาก และเห็นว่ารายการบันเทิงมีมากเกินไปจึงควรที่จะเพิ่มรายการเกี่ยวกับการศึกษาให้มากกว่านี้ ส่วนช่วงเวลาที่รับฟังนั้น ครูส่วนใหญ่รับฟัง

ทุกวันในช่วงเวลา 05.00 น.-07.00 น. สำหรับการรับฟังวิทยุของกลุ่มนักเรียนนั้นส่วนใหญ่มีความสนใจรายการเกี่ยวกับความรู้ปานกลางและมีความเห็นว่ารายการส่วนใหญ่ให้ความรู้มากพอสมควร ส่วนช่วงเวลาที่รับฟังวิทยุนี้ นักเรียนส่วนใหญ่จะฟังเฉพาะวันจันทร์ถึงวันศุกร์ในช่วงเวลา 17.00 น.-21.00 น.

ชลอ มาลานนท์ (2516 : 91-96) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน ของโรงเรียนในเขตจังหวัดนครราชสีมา โดยสำรวจความคิดเห็นของครูวิทยุโรงเรียนที่สอนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่าครูวิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่ารายการวิทยุโรงเรียนให้ประโยชน์แก่การเรียนการสอนดี และมีส่วนกระตุ้นให้นักเรียนเรียนด้วยความสนุกเพลิดเพลินในด้านเนื้อหาของรายการและคำศัพท์ที่ใช้ ครูวิทยุโรงเรียนมีความเห็นว่ามีควมยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นที่รับฟังแต่ในด้านความยาวของรายการนั้น ส่วนใหญ่เห็นว่ารายการสั้นเกินไป ส่วนความเร็วช้าของการดำเนินรายการกำลังพอเหมาะ ส่วนในด้านเวลาออกอากาศรายการวิทยุโรงเรียนนั้น ครูวิทยุโรงเรียนให้ความเห็นว่าช่วงเวลาออกอากาศในบางวิชาไม่ตรงกับตารางเรียนจึงทำให้ไม่สามารถรับฟังได้และรายการชั่วโมงครูเองก็ไม่สามารถรับฟังได้ครบทุกรายการ เพราะครูไม่มีเวลาพอ

วิโรจน์ แสนเสมอ (2517 : 105-109) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน ของโรงเรียนในเขตจังหวัดแพร่ โดยสำรวจความคิดเห็นของครูวิทยุโรงเรียนระดับประถมศึกษา ผลการวิจัยพบว่าครูวิทยุโรงเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าวิทยุโรงเรียนมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี และมีส่วนช่วยกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนุกเพลิดเพลินในการเรียน ในด้านเนื้อหาของรายการและคำศัพท์ที่ใช้ในแต่ละบทเรียนมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นที่รับฟัง แต่เห็นว่าความยาวของรายการแต่ละครั้งสั้นเกินไป ส่วนความเร็วช้าของการดำเนินรายการมีความเห็นว่าง่ายพอเหมาะสำหรับเวลาออกอากาศของรายการวิทยุโรงเรียน ครูวิทยุโรงเรียนให้ความเห็นว่าเวลาออกอากาศบางวิชาไม่ตรงกับตารางเรียนคือ วิชาที่ออกอากาศไม่ตรงกับวิชาที่นักเรียนกำลังเรียนอยู่ในขณะนั้น และครูผู้ใช้วิทยุโรงเรียนส่วนมากไม่สามารถจะรับฟังรายการชั่วโมงครูได้ครบทุกรายการ เพราะมักจะออกอากาศตรงกับเวลาที่ครูต้องทำงานอื่น ซึ่งจะเห็นได้ว่าผลการวิจัยของวิโรจน์ แสนเสมอ สอดคล้องตรงกับผลการวิจัยของ ชลอ มาลานนท์ ในปี พ.ศ. 2516

สมชาย แสงจิตต์พันธ์ (2519 : 83-86) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการในเนื้อหาของรายการวิทยุเพื่อการศึกษาตลอดชีพ ในจังหวัดสุพรรณบุรี โดยทำการสำรวจการรับฟังรายการวิทยุของประชาชนในจังหวัดสุพรรณบุรี พบว่าความต้องการของผู้ฟังเกี่ยวกับเนื้อหาของรายการการศึกษา ที่ต้องการฟังมากที่สุดเรียงตามลำดับได้แก่ รายการความรู้ทั่วไป รายการสอนภาษาไทยและรายการเกี่ยวกับกฎหมายการปกครอง ส่วนช่วงเวลาที่มีผู้ฟังวิทยุมากที่สุดคือ เวลา ก่อน 06.00 น. รองลงมาคือเวลา 19.00 น. - 21.00 น. ในด้านรูปแบบรายการที่ผู้ฟังชอบมากที่สุดตามลำดับได้แก่ การสัมภาษณ์และการสนทนา การอภิปรายและตอบปัญหา

รุจิเรข สพฤกษ์สันติ (2519 : 83-87) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการในเนื้อหารายการวิทยุเพื่อการศึกษาตลอดชีพในจังหวัดชลบุรี โดยทำการสำรวจการรับฟังรายการวิทยุของประชาชนในจังหวัดชลบุรี พบว่าความต้องการของผู้ฟังเกี่ยวกับเนื้อหาของรายการการศึกษาที่ ต้องการฟังมากที่สุด เรียงตามลำดับคือรายการความรู้ทั่วไป รายการสอนภาษาไทย รายการเกี่ยวกับกฎหมายการปกครอง ส่วนช่วงเวลาที่มีผู้ฟังวิทยุมากที่สุดได้แก่เวลา 19.00 น. - 21.00 น. ในด้านรูปแบบรายการที่ผู้ฟังชอบมากที่สุดเรียงตามลำดับคือ การตอบปัญหา การสัมภาษณ์และการสนทนา

สมโภช รอดบุญ (2522 : 46-49) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเรื่องความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงทางการศึกษา สำหรับโครงการศูนย์การศึกษาต่อเนื่องจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยทำการสำรวจความต้องการและความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 นิสิต นักศึกษา และประชาชนในกรุงเทพมหานคร ซึ่งผลการวิจัยพบว่าในด้านความต้องการเนื้อหารายการนั้น กลุ่มนักเรียน นิสิตและนักศึกษาต้องการรับฟังรายการความรู้ทางวิชาชีพมากที่สุด รองลงมาคือรายการความรู้ทั่วไปและรายการทางวิชาการตามลำดับ ส่วนกลุ่มประชาชนต้องการฟังรายการความรู้ทางวิชาชีพมากที่สุด รองลงมาคือรายการทางวิชาการและรายการความรู้ทั่วไปตามลำดับ ส่วนในด้านความยาวของรายการนั้น ผู้ฟังส่วนใหญ่มีความเห็นว่า แต่ละรายการควรใช้เวลาประมาณ 30 นาที ส่วนเวลาออกอากาศนั้นเวลาที่มีผู้ฟังต้องการรับฟังมากที่สุดคือเวลา 18.00 น. - 20.00 น. รองลงมาคือเวลา 07.00 น. - 09.00 น. ในด้านรูปแบบรายการนั้นผู้ฟังส่วน

มากเห็นว่ารายการทางวิชาการควรมีเทคนิคการเสนอรายการในหลาย ๆ รูปแบบ และผู้จัดรายการนั้นควรมีน้ำเสียงที่น่าฟัง มีช่วงเวลาการอ่านและการบรรยายที่เร้าความสนใจ

วิระพันธ์ สวัสดิ์ (2522 : 93-98) ได้ทำการวิจัยเรื่องประสิทธิภาพของรายการวิทยุในโครงการการศึกษานอกโรงเรียนทางวิทยุ และไปรษณีย์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำภาคใต้ โดยสำรวจจากนักศึกษาในจังหวัดสงขลาที่เรียนทางวิทยุและไปรษณีย์กับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียน ประจำภาคใต้ผลการวิจัยพบว่าในด้านเนื้อหาของรายการนั้น นักศึกษาต้องการความรู้ทางด้านอาชีพมากที่สุด และเห็นว่าคู่มือผู้เรียนและรายการวิทยุมีความสัมพันธ์กันมาก การอ่านคู่มือผู้เรียนเพียงอย่างเดียว โดยไม่รับฟังรายการวิทยุไม่เป็นการเพียงพอ ส่วนความยาวของรายการมีความเห็นว่ารายการที่จัดอยู่รายการละ 30 นาที และช่วงเวลาที่ออกอากาศอยู่นั้นเหมาะสมดีแล้ว แต่ถ้าหากจะมีการเปลี่ยนแปลงเห็นว่าไม่ควรให้เข้าเกินไปหรือดึกเกินไป โดยเฉพาะช่วงเวลาเช้า 05.15 น.- 05.45 น. ควรเปลี่ยนเป็น 06.00 น.-06.30 น.และภาคค่ำ เวลา 21.30 น.-22.00 น.ควรเปลี่ยนเป็น 18.30 น.-19.30 น. รูปแบบรายการที่นักศึกษาชอบมากที่สุดเรียงตามลำดับคือ แบบละคร แบบสนทนา แบบสัมภาษณ์ และแบบบรรยาย

วิเชียร โจนนาค (2524 : 42-47) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากการใช้วิทยุเพื่อการสอนในรูปแบบรายการที่แตกต่างกัน คือรูปแบบบรรยายคนเดียว รูปแบบสนทนาและรูปแบบละคร โดยทำการทดลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 ของจังหวัดนครสวรรค์ ซึ่งแบ่งนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนรู้ที่แตกต่างกันเป็นสามระดับ คือระดับการเรียนรู้ดี ระดับการเรียนรู้ปานกลางและระดับการเรียนรู้อ่อน ผลการวิจัยพบว่านักเรียนแต่ละกลุ่มที่เรียนจากบทเรียนทางวิทยุแบบบรรยายคนเดียว แบบสนทนาและแบบละคร มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกัน และพบว่านักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนแตกต่างกัน เมื่อเรียนจากบทเรียนทางวิทยุแบบเดียวกันแล้วจะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกันด้วย กล่าวคือนักเรียนกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางการเรียนดีมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มที่มีระดับความสามารถปานกลาง และกลุ่มที่มีระดับความสามารถทางการเรียนปานกลาง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงกว่ากลุ่มนักเรียนที่มีระดับความสามารถทางการเรียนอ่อน ซึ่งสรุปได้ว่าผลความแตกต่าง

นี้เกิดจากระดับความสามารถทางการเรียนของนักเรียนเอง มิได้มีผลมาจากรูปแบบรายการเข้าไปเกี่ยวข้อง

สมมิตร โชติแก้ว (2524 : 90-95) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการรายการวิทยุเพื่อการศึกษาออกโรงเรียนของประชาชนในเขตเมืองและเขตชนบท จังหวัดพิษณุโลก โดยทำการศึกษาทั้งประชาชนที่อยู่เขตเมือง และประชาชนที่อยู่ในเขตชนบท ผลการวิจัยพบว่าประชาชนในเขตเมืองและประชาชนในเขตชนบทมีความต้องการเกี่ยวกับรายการวิทยุเช่นเดียวกันคือ ต้องการเนื้อหาเกี่ยวกับกฎหมายป้องกันตนเองและทรัพย์สิน ความเคลื่อนไหวของราคาสินค้า หลักโภชนาการ การสหกรณ์ การให้บริการของรัฐ ต้องการให้จัดรายการเพื่อการศึกษาที่มีรายการสั้น ๆ ที่ใช้เวลา 5-10 นาที และรายการยาวที่ใช้เวลาครั้งละประมาณ 60 นาที ในลักษณะที่พูดคุยเป็นกันเองกับผู้ฟัง พุดมีสาระและแทรกอารมณ์ขันบ้าง ส่วนเวลาในการรับฟังนั้น ประชาชนในเขตเมืองส่วนใหญ่รับฟังวิทยุระหว่างเวลา 06.00 น. - 09.00 น. และ 18.00 น. - 21.00 น. ในขณะที่ประชาชนในเขตชนบทจะรับฟังวิทยุในช่วง 06.00 น. - 09.00 น. และ 16.00 น. - 18.00 น.

พรทิพย์ โตสกุล (2525 : 41-45) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับประสิทธิผลของการเผยแพร่ข่าวสารการเกษตรทางวิทยุกระจายเสียง ในรูปแบบบรรยายกับรูปแบบละคร โดยทำการศึกษาทั้งสมาชิกกลุ่มสนใจวิชาชีพการเกษตรในโครงการศึกษานอกโรงเรียนทางวิทยุและไปรษณีย์ เฉพาะผู้ที่ลงทะเบียนเรียน กับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลางปีการศึกษา 2525 ผลการวิจัยพบว่า สมาชิกกลุ่มสนใจวิชาชีพเกษตร สนใจวิธีการให้ข่าวสารการเกษตรที่เสนอโดยรูปแบบบรรยายมากกว่าแบบละครแต่พบว่าการให้ข่าวสารการเกษตรในรูปแบบละครมีประสิทธิผลในการให้ความรู้แก่ผู้ฟังสูงกว่าแบบบรรยาย

วีระ ศรีขาว (2526 : 93-96) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับความต้องการรายการวิทยุเพื่อการศึกษาทางวิทยุและไปรษณีย์ ของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ โดยทำการศึกษาความต้องการของนักศึกษาผู้ใหญ่ที่ลงทะเบียนเรียนกับศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคตะวันออกเฉียงเหนือในปีการศึกษา 2525 ทั้งหลักสูตรกลุ่มสนใจ และหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จระดับ 3 ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนหลักสูตรกลุ่มสนใจ ต้องการให้เสนอเนื้อหาในลักษณะให้ความรู้ตามบทเรียนในคู่มือ และความรู้ที่เสริมเนื้อหาในบทเรียน ส่วนความยาวของรายการ

เห็นว่ารายการที่จัดอยู่ 30 นาที นั้นเหมาะสมแล้ว แต่วิชาชีพโดยเฉพาะวิชาเกษตรอยากให้เป็น 60 นาที และเวลาออกอากาศควรเป็นเวลาระหว่าง 18.00 น. - 21.00 น. ส่วนรูปแบบรายการที่ผู้เรียนชอบฟังมากตามลำดับคือ รูปแบบละคร แบบบรรยาย สัมภาษณ์ บทความและอภิปราย ส่วนในด้านผลการวิจัยของผู้เรียนหลักสูตรการศึกษาผู้ใหญ่แบบเปิดเสรีระดับ 3 นั้นพบว่าผู้เรียนต้องการให้เนื้อหาเป็นไปตามคู่มือเรียนและเป็นความรู้เสริมเนื้อหาในบทเรียน ส่วนความยาวของรายการ 30 นาทีนั้นมีความเหมาะสมแล้ว และต้องการให้ออกอากาศตั้งแต่เวลา 06.00 น. - 12.00 น. กับเวลา 15.00 น. - 21.00 น. ส่วนรูปแบบรายการที่ผู้เรียนชอบฟังมากตามลำดับคือ รูปแบบบรรยาย อภิปราย บทความและการสัมภาษณ์ นอกจากนี้ผู้เรียนทั้งสองกลุ่มยังมีความเห็นตรงกัน คือ ต้องการให้เพิ่มรายการประเภทพูดคุยกับผู้ฟังแบบชาวบ้าน โดยใช้เสียงของผู้ชายและผู้หญิงสลับกันและให้มีรายการตอบปัญหาบ้าง

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับวิทยุเพื่อการศึกษาข้างต้น จะเห็นว่าการวิจัยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มคือ การวิจัยเกี่ยวกับการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน การวิจัยเกี่ยวกับผลการรับฟังวิทยุของประชาชนทั่วไป และการวิจัยเกี่ยวกับรายการวิทยุเพื่อการศึกษาออกโรงเรียนซึ่งพอจะสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

การวิจัยเกี่ยวกับการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอน ผลการวิจัยพบว่า รายการวิทยุโรงเรียนมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอนอยู่ในระดับดี บทเรียนมีความยากง่ายเหมาะสมกับระดับชั้นที่ฟัง มีปัญหาบ้างคือช่วงเวลาการออกอากาศรายการวิทยุโรงเรียนบางวิชาออกอากาศไม่ตรงกับตารางเรียน จึงทำให้ไม่สามารถรับฟังรายการได้ หรือแม้แต่รายการชั่วโมงครู ครูวิทยุโรงเรียนส่วนมากไม่ได้รับฟังรายการเพราะเวลาออกอากาศตรงกับเวลาที่ครูต้องทำงานอื่น

การวิจัยเกี่ยวกับการรับฟังวิทยุของประชาชนทั่วไป ผลการวิจัยพบว่า ประชาชนส่วนใหญ่รับฟังรายการวิทยุในช่วงเวลา 18.00 - 21.00 น. และพบว่า ความต้องการของผู้ฟังเกี่ยวกับเนื้อหาของรายการการศึกษาที่ต้องการฟังมากที่สุด คือ รายการความรู้ทั่วไป

การวิจัยเกี่ยวกับรายการวิทยุเพื่อการศึกษาออกโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบรายการที่ผู้เรียนชอบมากที่สุดคือแบบละคร ส่วนความยาวของรายการ 30 นาทีนั้นเหมาะสมแล้ว สำหรับช่วงเวลาที่ออกอากาศส่วนใหญ่ต้อง

การให้อยู่ในช่วงเวลา 18.30 - 21.00 น.

จากการศึกษางานวิจัยดังกล่าว จะเห็นได้ว่ายังไม่มีผู้ใดได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู ซึ่งเป็นรายการวิทยุเพื่อการศึกษาในระบบโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อกลุ่มผู้ฟังที่เป็นครู ดังนั้นผู้วิจัยในฐานะที่มีส่วนร่วมรับผิดชอบในการผลิตรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู จึงมีความสนใจที่จะศึกษาข้อมูลต่าง ๆ เพื่อจะได้นำผลการวิจัยนี้เสนอให้หน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการจัดรายการวิทยุเพื่อการศึกษา อันได้แก่กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ สถาบันวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษาเป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงปัญหาความต้องการและข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบในการพิจารณาแก้ไขและปรับปรุงการดำเนินงานให้มีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับความต้องการของผู้ฟังต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ โดยผู้วิจัยต้องการสำรวจความคิดเห็นของผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ ที่รับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูของกรมการฝึกหัดครู และเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

ประชากร

ประชากรที่จะใช้ในการวิจัยครั้งนี้ได้แก่ ผู้ที่สมัครเรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์กับศูนย์การศึกษาสำหรับครูทางวิทยุไปรษณีย์ กรมการฝึกหัดครู ระดับประกาศนียบัตรพิเศษวิชาการศึกษา (พ.กศ.) และระดับประกาศนียบัตรประโยคครูพิเศษมัธยม (พ.ม.) รุ่นเดือนสิงหาคม-พฤศจิกายน 2533 ซึ่งมีจำนวน 1,014 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จากประชากร โดยนำรายชื่อผู้ที่สมัครเรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ รุ่นเดือนสิงหาคม - พฤศจิกายน 2533 ทั้งหมดจำนวน 1,014 คน เป็นผู้สมัครเรียนชุดวิชาครู 282 คน ชุดวิชาภาษาไทย 358 คน ชุดวิชาวิทยาศาสตร์ 196 คน และชุดวิชาสังคมศึกษา 178 คน โดยวิธีจับสลากเพื่อเป็นกลุ่มตัวอย่าง ชุดวิชาละ 100 คน รวมเป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 400 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้น ลักษณะของแบบสอบถามเป็นแบบให้เลือกตอบ (Check List) และแบบปลายเปิด (Open Ended) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับฟัง รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

ตอนที่ 3 ความต้องการเกี่ยวกับการรับฟัง รายการเสริมความรู้วิชา ชุดครู

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้ดำเนินการเป็นลำดับขั้นดังนี้

1. ศึกษาจากเอกสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับเรื่องที่จะทำการวิจัย โดยศึกษาเกี่ยวกับเนื้อหาของรายการ รูปแบบของรายการ วันและเวลาที่ออกอากาศ คู่มือประกอบการฟัง อุปสรรคของการรับฟัง ตลอดจนสิ่งที่ควรแก้ไขปรับปรุง

2. สร้างแบบสอบถาม โดยใช้ข้อมูลจากเอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามข้อ 1. เป็นแนวทางในการสร้าง

3. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้น เสนอคณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโท และผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแก้ และพิจารณาให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ผู้ทรงคุณวุฒิประกอบด้วย

3.1 นางมณฑา ท้วมยิ้ม ผู้อำนวยการสถานีวิจัยกระจายเสียง แห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา กรมประชาสัมพันธ์

3.2 นายฉัตรชัย บัวกันต์ หัวหน้าศูนย์การศึกษาสำหรับครูทาง วิทยุไปรษณีย์ กรมการฝึกหัดครู

3.3 ดร.มยุรี ศรีชัย ภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต

3.4 ดร.จิตรา จิตรานุกุล ภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ สหวิทยาลัยรัตนโกสินทร์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต

3.5 อาจารย์จารุพร พุทธิวิริยากร ฝ่ายส่งเสริมและพัฒนา เทคโนโลยีทางการศึกษา กรมการศึกษานอกโรงเรียน

4. ปรับปรุงแบบสอบถามตามที่คณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญาโท และผู้ทรงคุณวุฒิแนะนำ

5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ ในรุ่นเดือนมกราคม - เมษายน 2533 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวนชุดวิชาละ 5 คน เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม

6. ปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถาม ร่วมกับคณะกรรมการผู้ควบคุมปริญญา
นิพนธ์ แล้วจึงนำไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้

1. ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย ถึงผู้อำนวยการกองส่งเสริมวิทยฐานะ
ครู กรรมการฝึกหัดครู เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้เรียน
วิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์กับศูนย์การศึกษาสำหรับครูทางวิทยุไปรษณีย์ กองส่งเสริม
วิทยฐานะครู กรรมการฝึกหัดครู

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง
ทางไปรษณีย์พร้อมกับสอดช่องที่จำหน่ายถึงผู้วิจัย และติดแสตมป์ไปด้วย เพื่อให้ผู้ตอบ
แบบสอบถามส่งกลับคืนมาได้สะดวก โดยส่งแบบสอบถามไปให้กลุ่มตัวอย่าง เมื่อ
วันที่ 26 ตุลาคม 2533 และกำหนดให้ผู้ตอบแบบสอบถามส่งคืนภายใน วันที่ 10
พฤศจิกายน 2533

3. นำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืน มาคัดเลือกเอาเฉพาะฉบับที่สมบูรณ์
แล้วนำมาแยกออกเป็น 4 กลุ่ม (ชุดวิชา) คือชุดวิชาครู ชุดวิชาภาษาไทย ชุด
วิชาวิทยาศาสตร์ และชุดวิชาสังคมศึกษา แบบสอบถามที่ส่งไป จำนวน 400 ฉบับ
ได้รับกลับคืนมาทั้งสิ้น 339 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.75 ดังรายละเอียดตามตาราง

ตาราง 1 จำนวนแบบสอบถามที่ได้รับ

รายการ	แบบสอบถาม ที่ส่งออก	แบบสอบถาม ที่ได้รับ	คิดเป็นร้อยละ
ผู้เรียนชุดวิชาครู	100	86	86
ผู้เรียนชุดวิชาภาษาไทย	100	80	80
ผู้เรียนชุดวิชาวิทยาศาสตร์	100	82	82
ผู้เรียนชุดวิชาสังคมศึกษา	100	91	91
รวม	400	339	84.75

การวิเคราะห์ข้อมูล และการนำเสนอข้อมูล

1. ข้อมูลที่เป็นแบบให้เลือกตอบ (Check List) วิเคราะห์โดยใช้วิธีหาค่าร้อยละและนำเสนอผลการวิเคราะห์แต่ละตอนในรูปตารางและการบรรยาย
2. ข้อมูลที่เป็นแบบปลายเปิด (Open Ended) นำเสนอในรูปของการบรรยาย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

จากการส่งแบบสอบถามออกไปจำนวน 400 ฉบับโดยส่งให้แก่
ผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ในชุดวิชาครู ชุดวิชาภาษาไทย ชุดวิชา
วิทยาศาสตร์ และชุดวิชาสังคมศึกษา เป็นจำนวนชุดวิชาละ 100 คน
และได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาจำนวน 339 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.75
ในการวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยเสนอการวิเคราะห์ข้อมูลดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม แสดงไว้ในตาราง
2 - 5

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้
วิชาชุดครู แสดงไว้ในตาราง 6 - 20

ตอนที่ 3 ความต้องการเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้
วิชาชุดครู แสดงไว้ในตาราง 21-28

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีหาค่าร้อยละ และนำเสนอผลการ
วิเคราะห์แต่ละตอนในรูปแบบของตารางและการบรรยายดังนี้

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตาราง 2 ลักษณะงานที่ปฏิบัติของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะงานที่ปฏิบัติ	จำนวน	ร้อยละ
สอนระดับอนุบาล	36	10.62
สอนระดับประถม	249	73.45
สอนระดับมัธยม	10	2.95
สอนพระปริยัติธรรม	32	9.44
เจ้าหน้าที่ธุรการ	12	3.54
รวม	339	100

จากตาราง 2 แสดงว่าผู้ตอบแบบสอบถามร้อยละ 73.45 เป็นครูสอนในระดับประถมศึกษา รองลงมาได้แก่ครูที่สอนในระดับอนุบาล และครูสอนพระปริยัติธรรม มีเพียงร้อยละ 10.62 และร้อยละ 9.44 ตามลำดับ นอกนั้นมีจำนวนน้อยมาก

ตาราง 3 ผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ ที่รับฟังรายการเสริมความรู้
วิชาชุดครู

ชุดวิชา	รับฟัง		ไม่เคยรับฟัง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครู	53	61.63	33	38.37	86	100
ภาษาไทย	56	70.00	24	30.00	80	100
วิทยาศาสตร์	62	75.61	20	24.39	82	100
สังคมศึกษา	60	65.93	31	34.07	91	100
รวม	231	68.14	108	31.86	339	100

จากตาราง 3 แสดงว่าผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ร้อยละ 68.14 ที่รับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูโดยเฉพาะชุดวิชาวิทยาศาสตร์ มีผู้ฟังถึงร้อยละ 75.61 ส่วนชุดวิชาภาษาไทย, ชุดวิชาสังคมศึกษาและชุดวิชา ครุมีผู้ฟังร้อยละ 70.00, 65.93 และ 61.63 ตามลำดับ

ตาราง 4 อุปสรรคที่ทำให้ไม่ได้รับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชีพครู

สาเหตุ	จำนวน	ร้อยละ
ไม่มีวิทยุเป็นของตนเอง	21	6.20
รับคลื่นวิทยุของรายการไม่ได้	27	7.96
มีภาระกิจในขณะที่มีรายการออกอากาศ	283	83.48
อื่น ๆ	8	2.36
รวม	339	100

จากตาราง 4 แสดงว่าอุปสรรคที่ทำให้ผู้ตอบแบบสำรวจไม่ได้รับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชีพครู มีสาเหตุมาจากมีภาระกิจในขณะที่มีรายการออกอากาศถึงร้อยละ 83.48 ส่วนสาเหตุอื่นเนื่องมาจากรับคลื่นวิทยุของรายการไม่ได้ และไม่มีวิทยุเป็นของตนเอง มีเพียงร้อยละ 7.96 และ 6.20 ตามลำดับ ส่วนสาเหตุอื่น ๆ นอกจากนั้นน้อยมาก

ตาราง 5 ความชัดเจนในการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

ความชัดเจน	จำนวน	ร้อยละ
ชัดเจนดีมาก	86	37.23
ชัดเจนพอใช้	101	43.72
ไม่ค่อยชัดเจน	23	9.96
ขาดตอนเป็นช่วง ๆ	21	9.09
รวม	231	100

จากตาราง 5 แสดงว่าผู้ฟังร้อยละ 43.72 รับฟังได้ชัดเจนพอใช้ และร้อยละ 37.23 รับฟังได้ชัดเจนดีมาก ส่วนผู้ที่รับฟังไม่ค่อยชัดมีเพียงร้อยละ 9.96 และผู้ฟังร้อยละ 9.09 ตอบว่า การรับฟังมีการขาดตอนเป็นช่วง ๆ

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้ วิชาชุดครู

ตาราง 6 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของรายการที่มีต่อการเรียน
วิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์

ประโยชน์ ของ รายการ	มาก		ปานกลาง		น้อย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชุดวิชาครู	39	73.58	14	26.42	—	—	53	100
ภาษาไทย	47	83.93	8	14.29	1	1.78	56	100
วิทยาศาสตร์	46	74.20	15	24.19	1	1.61	62	100
สังคมศึกษา	48	80.00	11	18.33	1	1.67	60	100
รวม	180	77.92	48	20.78	3	1.30	231	100

จากตาราง 6 แสดงว่าผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ร้อยละ 77.92 เห็นว่าการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูนั้นมีประโยชน์ต่อการเรียนมาก โดยเฉพาะชุดวิชาภาษาไทย และชุดวิชาสังคมศึกษามีผู้รับฟังถึงร้อยละ 83.93 และ 80.00 ตามลำดับ ส่วนผู้ที่เห็นว่ามีประโยชน์น้อยมีเพียงร้อยละ 1.30 เท่านั้น

ตาราง 7 ความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ของรายการที่มีต่อการจัดการเรียนการสอน

ประโยชน์ ของ รายการ	มาก		ปานกลาง		น้อย		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ชุดวิชาครู	41	77.36	12	22.64	—	—	53	100
ภาษาไทย	36	64.29	18	32.14	2	3.57	56	100
วิทยาศาสตร์	39	62.90	22	35.49	1	1.61	62	100
สังคมศึกษา	34	56.67	22	36.67	4	6.66	60	100
รวม	150	64.94	74	32.03	7	3.03	231	100

จากตาราง 7 แสดงว่าผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ร้อยละ 64.94 เห็นว่าการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู ทำให้ได้รับความรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาก ส่วนผู้ที่เห็นว่ามียุทธศาสตร์น้อยมีเพียงร้อยละ 3.03 เท่านั้น

ตาราง 8 ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับการออกอากาศซ้ำ

ชุดวิชา	ควรออกอากาศซ้ำ		ไม่ควรออกอากาศซ้ำ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครู	41	77.36	12	22.64	53	100
ภาษาไทย	42	75.00	14	25.00	56	100
วิทยาศาสตร์	52	83.87	10	16.13	62	100
สังคมศึกษา	45	75.00	15	25.00	60	100
รวม	180	77.92	51	22.08	231	100

จากตาราง 8 แสดงว่าผู้ฟังส่วนใหญ่ร้อยละ 77.92 มีความต้องการให้รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู ในแต่ละรายการออกอากาศซ้ำในสัปดาห์เดียวกัน โดยเฉพาะวิชาชุดวิทยาศาสตร์มีถึงร้อยละ 83.87 ที่รองลงมาได้แก่ชุดวิชาครูมีร้อยละ 77.36 ส่วนชุดวิชาภาษาไทยและชุดวิชาสังคมศึกษานั้น ผู้ที่ต้องการให้ออกอากาศซ้ำคิดเป็นร้อยละ 75.00 เท่ากัน

ตาราง 9 ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับความยาวของรายการเสริมความรู้
วิชาชุดครู

ชุดวิชา	เหมาะสมแล้ว (30 นาที)		ไม่เหมาะสมควรเปลี่ยนเป็น				รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครู	35	66.04	4	7.55	14	26.41	53	100
ภาษาไทย	33	58.93	2	3.57	21	37.50	56	100
วิทยาศาสตร์	26	41.94	13	20.97	23	37.09	62	100
สังคมศึกษา	32	53.34	11	18.33	17	28.33	60	100
รวม	126	54.54	30	12.99	75	32.47	231	100

จากตาราง 9 แสดงว่าผู้ฟังส่วนใหญ่ร้อยละ 54.54 มีความเห็นว่าความยาวของรายการแต่ละรายการที่ออกอากาศ ใช้เวลารายการละ 30 นาทีนั้นเหมาะสมแล้ว มีผู้ฟังร้อยละ 32.47 ที่ต้องการให้ใช้เวลารายการละ 60 นาที และมีเพียงร้อยละ 12.99 ที่มีความเห็นว่าควรใช้เวลารายการละ 45 นาที

ตาราง 10 ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับการเพิ่มจำนวนรายการที่ออกอากาศในแต่ละสัปดาห์

ชุดวิชา	เหมาะสมแล้ว		ควรเพิ่มจำนวนรายการ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครู	25	47.17	28	52.83	53	100
ภาษาไทย	23	41.07	33	58.93	56	100
วิทยาศาสตร์	30	48.39	32	51.61	62	100
สังคมศึกษา	31	51.67	29	48.33	60	100
รวม	109	47.19	122	52.81	231	100

จากตาราง 10 แสดงว่ามีผู้ฟังร้อยละ 52.81 เห็นว่าในแต่ละสัปดาห์ควรจะเพิ่มจำนวนรายการที่ออกอากาศให้มากขึ้น โดยเฉพาะชุดวิชาครู ชุดวิชาภาษาไทยและชุดวิชาวิทยาศาสตร์ผู้ฟังร้อยละ 58.93 , 52.83 และ 51.61 ตามลำดับ มีความเห็นว่าควรเพิ่มจำนวนรายการที่ออกอากาศให้มากขึ้นยกเว้นชุดวิชาสังคมศึกษามีผู้ฟังร้อยละ 51.67 เห็นว่าจำนวนรายการในแต่ละสัปดาห์นั้นเหมาะสมดีแล้ว

ตาราง 11 ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับความยากง่ายของเนื้อหาวิชาของ
รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

ชุดวิชา	ยากเกินไป		เหมาะสมแล้ว		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครู	16	30.19	37	69.81	53	100
ภาษาไทย	14	25.00	42	75.00	56	100
วิทยาศาสตร์	24	38.71	38	61.29	62	100
สังคมศึกษา	9	15.00	51	85.00	60	100
รวม	63	27.27	168	72.73	231	100

จากตาราง 11 แสดงว่ามีผู้ฟังถึงร้อยละ 72.73 เห็นว่าความยากง่ายของเนื้อหาวิชาของรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูเหมาะสมแล้ว และมีเพียงร้อยละ 27.27 ที่เห็นว่าเนื้อหายากเกินไป

ตาราง 12 ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับการเรียงลำดับขั้นตอนในการนำเสนอเนื้อหาวิชา

ชุดวิชา	ดีมาก		พอใช้		ยังไม่ได้พอ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครู	21	39.62	29	54.72	3	5.66	53	100
ภาษาไทย	24	42.86	32	57.14	-	-	56	100
วิทยาศาสตร์	26	41.94	32	51.61	4	6.45	62	100
สังคมศึกษา	24	40.00	36	60.00	-	-	60	100
รวม	95	41.13	129	55.84	7	3.03	231	100

จากตาราง 12 ผู้ฟังร้อยละ 55.84 มีความเห็นว่ารายการเสริมความรู้วิชาชุดครู มีการเรียงลำดับขั้นตอนของการนำเสนอเนื้อหาวิชาอยู่ในระดับพอใช้และผู้ฟังร้อยละ 41.13 เห็นว่ามีการเรียงลำดับขั้นตอนของการนำเสนออยู่ในระดับดีมาก ส่วนผู้ฟังที่เห็นว่ายังไม่ได้พอมีเพียงร้อยละ 3.03 เท่านั้น

ตาราง 13 ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับการใช้ภาษาหรือคำพูดในเนื้อหาวิชาของรายการ

ชุดวิชา	เข้าใจง่าย		พอเข้าใจ		เข้าใจยาก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครู	22	41.51	30	56.60	1	1.89	53	100
ภาษาไทย	20	35.71	33	58.93	3	5.36	56	100
วิทยาศาสตร์	12	19.35	45	72.58	5	8.07	62	100
สังคมศึกษา	21	35.00	37	61.67	2	3.33	60	100
รวม	75	32.47	145	62.77	11	4.76	231	100

จากตาราง 13 แสดงว่าผู้ฟังส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 62.77 มีความเห็นว่า การใช้ภาษาหรือคำพูดในเนื้อหาวิชาฟังแล้วพอใจ และรองลงมามีความเห็นว่าฟังแล้วเข้าใจง่ายมีร้อยละ 32.47 ส่วนที่ตอบว่าฟังเข้าใจยากมีเพียงร้อยละ 4.76 เท่านั้น

ตาราง 14 ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับความเหมาะสมในการใช้ศัพท์ทางวิชาการ

ชุดวิชา	เหมาะสมมาก		พอใช้		ต้องปรับปรุง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครู	20	37.74	31	58.49	2	3.77	53	100
ภาษาไทย	29	51.79	25	44.64	2	3.57	56	100
วิทยาศาสตร์	20	32.26	40	64.52	2	3.22	62	100
สังคมศึกษา	15	25.00	40	66.67	5	8.33	60	100
รวม	84	36.36	136	58.88	11	4.76	231	100

จากตาราง 14 แสดงว่าผู้ฟังส่วนใหญ่คิดเป็นร้อยละ 58.88 มีความเห็นว่าการใช้ศัพท์ทางวิชาการในรายการนั้นใช้ได้เหมาะสมพอควร ส่วนผู้ฟังอีกร้อยละ 36.36 มีความเห็นว่าการใช้ศัพท์ทางวิชาการ ในรายการนั้นมีความเหมาะสมมาก โดยเฉพาะชุดวิชาภาษาไทยมีผู้ฟังถึงร้อยละ 51.79 ส่วนผู้ฟังที่มีความเห็นว่าควรต้องมีการปรับปรุงนั้น มีเพียงร้อยละ 4.76 เท่านั้น

ตาราง 15 ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับการขยายความในเนื้อหาวิชาส่วนที่ยากต่อการเข้าใจ

ชุดวิชา	ขยายได้ชัดดี		พอใช้		ต้องปรับปรุง		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครู	24	45.28	19	35.85	10	18.87	53	100
ภาษาไทย	19	33.93	29	51.79	8	14.28	56	100
วิทยาศาสตร์	22	35.48	32	51.61	8	12.91	62	100
สังคมศึกษา	23	38.33	33	55.00	4	6.67	60	100
รวม	88	38.10	113	48.92	30	12.98	231	100

จากตาราง 15 แสดงว่าผู้ฟังร้อยละ 48.29 ซึ่งเป็นผู้ฟังส่วนใหญ่ เห็นว่าเนื้อหาในส่วนที่ยากนั้นมีการขยายความได้ดีพอใช้ และร้อยละ 38.10 มีความเห็นว่าในเนื้อหาส่วนที่ยากนั้นมีการขยายความได้ชัดเจนดี และมีเพียงร้อยละ 12.98 เท่านั้น ที่เห็นว่าควรต้องมีการปรับปรุง

ตาราง 16 ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับการยกตัวอย่างประกอบคำอธิบาย
ในเนื้อหาวิชา

ชุดวิชา	มาก		พอประมาณ		น้อยไป		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครู	9	16.98	29	54.72	15	28.30	53	100
ภาษาไทย	7	12.50	39	69.64	10	17.86	56	100
วิทยาศาสตร์	11	17.74	43	69.35	8	12.91	62	100
สังคมศึกษา	4	6.67	44	73.33	12	20.00	60	100
รวม	31	13.42	155	67.10	45	19.48	231	100

จากตาราง 16 แสดงว่าผู้ฟังส่วนใหญ่คือ ร้อยละ 67.10 มีความ
เห็นว่าการยกตัวอย่างประกอบคำอธิบายในเนื้อหาวิชา มีพอประมาณ ส่วนผู้ฟัง
ที่เห็นว่าการยกตัวอย่างประกอบคำอธิบายมีมากนั้น มีเพียงร้อยละ 13.42
โดยเฉพาะชุดวิชาสังคมศึกษามีเพียงร้อยละ 6.67 เท่านั้น

ตาราง 17 ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับเสียงของผู้บรรยายหรือผู้แสดง

ความ คิดเห็น	วิชาครู		ภาษาไทย		วิทยาศาสตร์		สังคมศึกษา	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
เหมาะสม ดีแล้ว	39	60.94	30	46.88	40	54.05	46	62.16
พูดเร็วไป	11	17.19	10	15.62	20	27.03	13	17.57
พูดช้าไป	1	1.56	5	7.81	2	2.70	1	1.35
พูดไม่ชัด	1	1.56	8	12.50	4	5.41	4	5.41
ควบกเล่า ไม่ชัด	3	4.69	4	6.25	3	4.05	3	4.05
เสียง น่าเบื่อ	7	10.94	7	10.94	5	6.76	7	9.46
ใช้คำ ฟุ่มเฟือย	2	3.12	—	—	—	—	—	—
รวม	64	100	64	100	74	100	74	100

จากตาราง 17 แสดงว่า

ชุดวิชาครู ผู้ฟังร้อยละ 60.94 ซึ่งเป็นผู้ฟังส่วนใหญ่เห็นว่าน้ำเสียงของผู้บรรยายเหมาะสมดีแล้ว ที่รองลงมาคือร้อยละ 17.19 เห็นว่าพูดเร็วไป

ชุดวิชาภาษาไทย ผู้ฟังส่วนใหญ่คือร้อยละ 46.88 เห็นว่าน้ำเสียงของผู้บรรยายเหมาะสมดีแล้ว ที่รองลงมาคือร้อยละ 15.62 เห็นว่าพูดเร็วไป

ชุดวิชาวิทยาศาสตร์ ผู้ฟังส่วนใหญ่ร้อยละ 54.05 เห็นว่าน้ำเสียงของผู้บรรยายเหมาะสมดีแล้วที่รองลงมาคือร้อยละ 27.03 เห็นว่าพูดเร็วไป

ชุดวิชาสังคมศึกษา ผู้ฟังส่วนใหญ่ร้อยละ 62.16 เห็นว่าน้ำเสียงของผู้บรรยายเหมาะสมดีแล้ว รองลงมาคือร้อยละ 17.57 ที่เห็นว่าพูดเร็วไป

ตาราง 18 จำนวนผู้รับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูที่มีคู่มือประกอบการฟัง

ชุดวิชา	คู่มือ		ไม่มีคู่มือ		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครู	39	73.58	14	26.42	53	100
ภาษาไทย	45	80.36	11	19.64	56	100
วิทยาศาสตร์	46	74.19	16	25.81	62	100
สังคมศึกษา	45	75.00	15	25.00	60	100
รวม	175	75.76	56	24.24	231	100

จากตาราง 18 แสดงว่า ผู้ฟังร้อยละ 75.76 มีคู่มือประกอบการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู โดยเฉพาะผู้ฟังชุดวิชาภาษาไทยมีสูงถึงร้อยละ 80.36 ที่รองลงมาได้แก่ชุดวิชาสังคมศึกษา ชุดวิชาวิทยาศาสตร์ และชุดวิชาครู คือร้อยละ 75.00, 74.19 และ 73.58 ตามลำดับ

ตาราง 19 ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับประโยชน์ของคู่มือประกอบการฟัง

ชุดวิชา	ช่วยให้การฟังเข้าใจดีขึ้น		มีประโยชน์น้อยมาก		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครู	38	97.44	1	2.56	39	100
ภาษาไทย	43	95.56	2	4.44	45	100
วิทยาศาสตร์	45	97.83	1	2.17	46	100
สังคมศึกษา	45	100	-	-	45	100
รวม	171	97.71	4	2.29	175	100

จากตาราง 19 แสดงว่า ผู้ฟังเกือบทั้งหมดคือร้อยละ 97.71 มีความเห็นว่า คู่มือประกอบการฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูมีประโยชน์ คือช่วยให้การฟังเข้าใจดีขึ้น โดยเฉพาะชุดวิชาสังคมศึกษา ผู้ฟังทั้งหมด คือ ร้อยละ 100 เห็นว่าคู่มือประกอบการฟังช่วยให้การฟังเข้าใจขึ้น

ตาราง 20 ความคิดเห็นของผู้ฟังเกี่ยวกับปริมาณเนื้อหาในคู่มือประกอบการฟัง

ชุดวิชา	เหมาะสมแล้ว		ควรเพิ่มเติมเนื้อหา		รวม	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ครู	23	58.97	16	41.03	39	100
ภาษาไทย	21	46.67	24	53.33	45	100
วิทยาศาสตร์	26	56.52	20	43.48	46	100
สังคมศึกษา	19	42.22	26	57.78	45	100
รวม	89	50.86	86	49.14	175	100

จากตาราง 20 แสดงว่า ผู้ฟังร้อยละ 50.86 เห็นว่าปริมาณเนื้อหาในคู่มือประกอบการฟัง มีความเหมาะสมแล้ว และร้อยละ 49.14 เห็นว่าควรเพิ่มเติมเนื้อหาอีก โดยเฉพาะผู้ฟังชุดวิชาสังคมศึกษา และชุดวิชาภาษาไทย มีผู้ฟังถึงร้อยละ 57.78 และ 53.33 ตามลำดับ ที่เห็นว่าควรเพิ่มเติมเนื้อหาในคู่มือประกอบการฟังอีก

ตอนที่ 3 ความต้องการเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

ตาราง 21 ลักษณะรูปแบบรายการที่ผู้ฟังรายการชุดวิชาครูต้องการ

วิชา	หลักการศึกษ		หลักการสอน		จิตวิทยา		สรีรศาสตร์	
รูปแบบรายการ*	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แบบบรรยายเนื้อหาสั้น	14	26.42	12	22.64	9	16.98	13	24.53
แบบบรรยายเนื้อหาสลับ ด้วยการสรุปเป็นช่วง ๆ	33	62.26	31	58.49	36	67.93	23	43.40
แบบบรรยายเนื้อหาสลับ ด้วยคำถาม-คำตอบ	34	64.15	31	58.49	29	54.72	24	45.28
แบบสัมภาษณ์	11	20.75	10	18.87	13	24.53	7	13.21
แบบสนทนา	14	26.42	20	37.74	15	28.30	13	24.53
แบบละคร	7	13.21	15	28.30	10	18.87	13	24.53
แบบหลายรูปแบบรวม กันในหนึ่งรายการ	13	24.53	16	30.19	18	33.96	15	28.30

* จากผู้ฟัง 53 คน ซึ่งเลือกตอบได้มากกว่า 1 รูปแบบรายการ

จากตาราง 21 แสดงว่า ผู้ฟังรายการชุดวิชาครูมีความต้องการรูปแบบรายการแบบบรรยายเนื้อหาสลับด้วยคำถามคำตอบ กล่าวคือวิชาจิตวิทยาและวิชาหลักการสอนผู้ฟังส่วนใหญ่คือร้อยละ 67.93 และ 58.49 ตามลำดับ ต้องการรูปแบบรายการแบบบรรยายเนื้อหาสลับด้วยการสรุปเป็นช่วง ๆ ส่วนวิชาหลักการศึกษา และวิชาสรีรศาสตร์ในโรงเรียนผู้ฟังส่วนใหญ่คือร้อยละ 64.15 และ 45.28 ตามลำดับ ต้องการรูปแบบรายการแบบบรรยายเนื้อหาสลับด้วยคำถามคำตอบ

ตาราง 22 ลักษณะรูปแบบรายการที่ผู้ฟังรายการชุดวิชาภาษาไทยต้องการ

วิชา	หลักภาษาไทย		วรรณคดีไทยฯ		แต่งความไทย		วิธีสอน	
รูปแบบรายการ*	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แบบบรรยายเนื้อหาด้วย	17	30.36	19	33.92	21	37.50	8	14.29
แบบบรรยายเนื้อหาสรุปด้วยการสรุปเป็นช่วง ๆ	35	62.50	32	57.14	29	51.79	23	41.07
แบบบรรยายเนื้อหาสรุปด้วยคำถาม-คำตอบ	41	73.21	29	51.79	14	25.00	29	51.79
แบบสัมภาษณ์	13	23.21	11	19.64	13	23.21	17	30.36
แบบสนทนา	14	25.00	12	21.43	14	25.00	17	30.36
แบบละคร	3	5.36	29	51.79	2	3.57	11	19.64
แบบหลายรูปแบบรวมกันในหนึ่งรายการ	18	32.14	21	37.50	12	21.43	21	37.50

* จากผู้ฟัง 56 คน ซึ่งเลือกตอบได้มากกว่า 1 รูปแบบ

จากตาราง 22 แสดงว่าผู้ฟังรายการชุดวิชาภาษาไทย มีความต้องการรูปแบบรายการแบบบรรยายเนื้อหาสรุปด้วยการสรุปเป็นช่วง ๆ และแบบบรรยายเนื้อหาสรุปด้วยคำถามคำตอบ กล่าวคือวิชาวรรณคดีไทยและประวัติวรรณคดีไทย และวิชาแต่งความไทย ผู้ฟังส่วนใหญ่ คือร้อยละ 57.14 และ 51.79 ตามลำดับ ต้องการรูปแบบรายการแบบบรรยายเนื้อหาสรุปด้วยการสรุปเป็นช่วง ๆ ส่วนวิชาหลักภาษาไทยและวิธีสอนภาษาไทย ผู้ฟังส่วนใหญ่ คือ ร้อยละ 73.21 และ 51.79 ตามลำดับ ต้องการรูปแบบรายการแบบบรรยายเนื้อหาสรุปด้วยคำถามคำตอบ

ตาราง 23 ลักษณะรูปแบบรายการที่ผู้ฟังรายการชุดวิชาวิทยาศาสตร์ต้องการ

วิชา	ฟิสิกส์		เคมี		ชีววิทยา		วิธีสอน	
รูปแบบรายการ*	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แบบบรรยายเนื้อหาสั้น	12	19.35	8	12.90	9	14.52	9	14.52
แบบบรรยายเนื้อหาสลับ ด้วยการสรุปเป็นช่วง ๆ	40	64.52	40	64.52	35	56.45	28	45.16
แบบบรรยายเนื้อหาสลับ ด้วยคำถาม-คำตอบ	47	75.81	45	72.58	45	72.58	36	58.06
แบบสัมภาษณ์	8	12.90	9	14.52	5	8.06	11	17.74
แบบสทนา	12	19.35	12	19.35	17	27.42	14	22.58
แบบละคร	2	3.23	3	4.84	8	12.90	19	30.65
แบบหลายรูปแบบรวม กันในหนึ่งรายการ	11	17.74	8	12.90	9	14.52	9	14.52

* จากผู้ฟัง 62 คน ซึ่งเลือกตอบได้มากกว่า 1 รูปแบบรายการ

จากตาราง 23 แสดงว่าผู้ฟังรายการชุดวิชาวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่ ต้องการรูปแบบรายการที่เหมือนกันในทุก ๆ วิชา กล่าวคือ วิชาฟิสิกส์ วิชาเคมี วิชาชีววิทยา และวิชาวิธีสอนวิทยาศาสตร์ ผู้ฟังร้อยละ 75.81, 72.58, 72.58 และ 58.06 ตามลำดับ ต้องการรูปแบบรายการแบบบรรยายเนื้อหาสลับด้วยคำถามคำตอบ ที่รองลงมาได้แก่รูปแบบรายการแบบบรรยายเนื้อหาสลับด้วยการสรุปเป็นช่วง ๆ

ตาราง 24 ลักษณะรูปแบบรายการที่ผู้ฟังรายการชุดวิชาสังคมศึกษาต้องการ

วิชา	สังคมวิทยา		ภูมิศาสตร์		ประวัติศาสตร์		ศีลธรรม		วิธีสอนสังคม	
รูปแบบรายการ*	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
แบบบรรยายเนื้อหาสั้น	9	15.00	9	15.00	15	25.00	13	21.67	11	18.33
แบบบรรยายเนื้อหาสั้น ด้วยการสรุปเป็นช่วง ๆ	39	65.00	38	63.33	33	55.00	29	48.33	34	56.67
แบบบรรยายเนื้อหาสั้น ด้วยคำถาม-คำตอบ	46	76.67	42	70.00	38	63.33	36	60.00	39	65.00
แบบสัมภาษณ์	5	8.33	10	16.67	9	15.00	8	13.33	10	16.67
แบบสนทนา	4	6.67	2	3.33	7	11.67	10	16.67	11	18.33
แบบละคร	6	10.00	2	3.33	15	25.00	6	10.00	10	16.67
แบบหลายรูปแบบรวม กันในหนึ่งรายการ	19	31.67	16	26.67	15	25.00	15	25.00	23	38.33

* จากผู้ฟัง 60 คน ซึ่งเลือกตอบได้มากกว่า 1 รูปแบบรายการ

จากตาราง 24 แสดงว่าผู้ฟังรายการชุดวิชาสังคมศึกษาส่วนใหญ่ ต้องการรูปแบบรายการที่เหมือนกันในทุก ๆ วิชา กล่าวคือ วิชาสังคมวิทยา วิชาภูมิศาสตร์ วิชาประวัติศาสตร์ วิชาศีลธรรม และ วิชาวิธีสอนสังคมศึกษา ผู้ฟังร้อยละ 76.67, 70.00, 63.33, 60.00 และ 65.00 ตามลำดับ ต้องการรูปแบบรายการแบบบรรยายเนื้อหาสั้นด้วยการสรุปเป็นช่วง ๆ และที่รองลงมาได้แก่รูปแบบรายการแบบบรรยายเนื้อหาสั้นด้วยคำถามคำตอบ

ตาราง 25 ความเหมาะสมของวันและเวลาในการออกอากาศชุดวิชาครู

วัน-เวลา	เหมาะสมแล้ว		ควรเปลี่ยนเวลาออกอากาศเป็นเวลา						รวม	
			18.00-19.00		20.00-22.00		เวลาอื่น ๆ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
อังคาร 17.00-17.30	48	55.81	16	18.61	14	16.28	8	9.30	86	100
พฤหัสบดี 17.00-17.30	47	54.65	14	16.28	17	19.77	8	9.30	86	100
เสาร์ 09.00-09.30	65	75.58	7	8.14	6	6.98	8	9.30	86	100
อาทิตย์ 09.00-09.30	64	74.42	8	9.30	6	6.98	8	9.30	86	100

จากตาราง 25 แสดงว่าผู้ฟังรายการชุดวิชาครูส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเวลาที่ออกอากาศอยู่นั้นเหมาะสมแล้ว กล่าวคือ วันเสาร์ เวลา 09.00-09.30 น. ผู้ฟังร้อยละ 75.58 เห็นว่าเหมาะสมแล้ว ที่รองลงมาได้แก่วันอาทิตย์ เวลา 09.00-09.30 น. เช่นกัน ที่ผู้ฟังร้อยละ 74.42 เห็นว่าเหมาะสมแล้ว

ตาราง 26 ความเหมาะสมของวันและเวลาในการออกอากาศชุดวิชาภาษาไทย

วัน-เวลา	เหมาะสมแล้ว		ควรเปลี่ยนเวลาออกอากาศเป็นเวลา						รวม	
			19.00-20.00		20.00-22.00		เวลาอื่น ๆ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จันทร์ 18.30-19.00	61	76.25	4	5.00	9	11.25	6	7.50	80	100
พุธ 18.30-19.00	62	77.50	2	2.50	10	12.50	6	7.50	80	100
ศุกร์ 18.30-19.00	63	78.75	2	2.50	9	11.25	6	7.50	80	100
เสาร์ 08.30-09.00	70	87.50	5	6.25	2	2.50	3	3.75	80	100
อาทิตย์ 08.30-09.00	69	86.25	5	6.25	2	2.50	4	5.00	80	100
อาทิตย์ 18.30-19.00	68	78.75	5	6.25	7	8.75	5	6.25	80	100

จากตาราง 26 แสดงว่า ผู้ฟังรายการชุดวิชาภาษาไทยส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเวลาที่ออกอากาศอยู่นั้นเหมาะสมแล้ว กล่าวคือ วันเสาร์ เวลา 08.30-09.00 น. มีผู้ฟังถึงร้อยละ 87.50 ที่เห็นว่าเหมาะสมแล้ว ที่รองลงมาได้แก่วันอาทิตย์ เวลา 08.30 - 09.00 น. เช่นกันที่ผู้ฟังร้อยละ 86.25 เห็นว่าเหมาะสมแล้ว

ตาราง 27 ความเหมาะสมของวันและเวลาในการออกอากาศชุดวิชาวิทยาศาสตร์

วัน-เวลา	เหมาะสมแล้ว		ควรเปลี่ยนเวลาออกอากาศเป็นเวลา						รวม	
			05.00-07.00		20.00-22.00		เวลาอื่น ๆ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จันทร์ 18.00-18.30	64	78.05	5	6.10	13	15.85	-	-	82	100
พุธ 18.00-18.30	64	78.05	5	6.10	13	15.85	-	-	82	100
ศุกร์ 18.00-18.30	64	78.05	5	6.10	13	15.85	-	-	82	100
เสาร์ 08.00-08.30	53	64.63	9	10.97	10	12.20	10	12.20	82	100
อาทิตย์ 08.00-08.30	53	64.63	9	10.97	10	12.20	10	12.20	82	100
อาทิตย์ 18.00-18.30	64	78.05	2	2.44	14	17.07	2	2.44	82	100

จากตาราง 27 แสดงว่าผู้ฟังรายการชุดวิชาวิทยาศาสตร์ส่วนใหญ่มีความเห็นว่า เวลาที่ออกอากาศอยู่นั้นเหมาะสมแล้วกล่าวคือวันจันทร์ วันพุธ วันศุกร์และวันอาทิตย์เวลา 18.00-18.30 น. ผู้ฟังร้อยละ 78.05 มีความเห็นตรงกันว่าวันและเวลาเหมาะสมแล้ว ที่รองลงมาได้แก่ วันเสาร์และวันอาทิตย์ เวลา 08.00-08.30 น. ผู้ฟังร้อยละ 64.63 เห็นว่าเหมาะสมแล้ว

ตาราง 28 ความเหมาะสมของวันและเวลาในการออกอากาศชุดวิชาสังคมศึกษา

วัน-เวลา	เหมาะสมแล้ว		ควรเปลี่ยนเวลาออกอากาศเป็นเวลา						รวม	
			18.00-19.00		20.00-22.00		เวลาอื่น ๆ			
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
จันทร์ 17.00-17.30	58	63.74	16	17.58	11	12.09	6	6.59	91	100
พุธ 17.00-17.30	58	63.74	16	17.58	11	12.09	6	6.59	91	100
ศุกร์ 17.00-17.30	58	63.74	16	17.58	11	12.09	6	6.59	91	100
เสาร์ 17.00-17.30	60	65.93	13	14.29	8	8.79	10	10.99	91	100

จากตาราง 28 แสดงว่า ผู้ฟังรายการชุดวิชาสังคมศึกษาส่วนใหญ่มีความเห็นว่าเวลาที่ออกอากาศนั้นเหมาะสมแล้ว กล่าวคือ วันเสาร์ เวลา 17.00-17.30 น. ผู้ฟังร้อยละ 65.93 มีความเห็นว่าเหมาะสมแล้ว ที่รองลงมาได้แก่ วันจันทร์ วันพุธและวันศุกร์ เวลา 17.00-17.30 น. ผู้ฟังร้อยละ 63.74 มีความเห็นตรงกันว่าวันและเวลาเหมาะสมแล้ว

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อสำรวจความคิดเห็น ความต้องการ ปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ที่มีต่อการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

วิธีดำเนินการวิจัย

1. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ในชุดวิชาครู ชุดวิชาภาษาไทย ชุดวิชาวิทยาศาสตร์และชุดวิชาสังคมศึกษา โดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มตัวอย่าง ชุดวิชาละ 100 คนรวมทั้งสิ้น 400 คน
2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้
 - ตอนที่ 1 เป็นคำถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
 - ตอนที่ 2 เป็นคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็นของผู้ฟังที่มีต่อรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูในด้านเนื้อหาวิชา ประโยชน์ของรายการ การนำเสนอรายการ นำเสียงของผู้บรรยาย และเนื้อหาสาระในคู่มือประกอบการฟัง
 - ตอนที่ 3 เป็นคำถามเกี่ยวกับความต้องการของผู้ฟังในด้านของรูปแบบรายการ วันและเวลาที่ออกอากาศและข้อเสนอแนะ
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล โดยส่งแบบถามไปให้กลุ่มตัวอย่างทางไปรษณีย์พร้อมกับสอดช่องที่จำหน่ายถึงผู้วิจัยและติดแสตมป์ไปด้วย จากการส่งแบบสอบถามออกไป จำนวน 400 ฉบับ ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา จำนวน 339 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.75

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามทั้งหมดมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีหาค่าร้อยละ และนำเสนอผลการวิเคราะห์แต่ละตอนในรูปแบบของตารางและการบรรยาย

สรุปผลการวิจัย

ข้อมูลที่ได้จากการวิจัยสรุปผลได้ดังนี้

จากการส่งแบบสอบถามให้กับผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ จำนวน 400 คน มีผู้ตอบกลับมา 339 คนคิดเป็นร้อยละ 84.75 ในจำนวนผู้ที่ตอบกลับมาเป็นผู้ที่รับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู 231 คนคิดเป็นร้อยละ 68.14 และไม่ได้รับฟัง 108 คน คิดเป็นร้อยละ 31.86 สำหรับผู้ที่ไม่ได้รับฟังมีสาเหตุหลายสาเหตุด้วยกันแต่ที่สำคัญคือร้อยละ 83.48 มีภาระกิจในขณะที่มีรายการออกอากาศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งขณะที่รายการออกอากาศนั้นยังเดินทางกลับไม่ถึงที่พัก

ในด้านลักษณะงานที่ปฏิบัติอยู่ของผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ ผู้เรียนร้อยละ 73.45 เป็นครูที่ทำการสอนอยู่ในระดับประถมศึกษา รองลงมาได้แก่ครูที่ทำการสอนในระดับอนุบาลคิดเป็นร้อยละ 10.62 และที่น้อยที่สุดคือ ร้อยละ 2.95 เป็นครูสอนในระดับมัธยมศึกษา

ในด้านความชัดเจนในการฟังรายการนั้นผู้ฟังร้อยละ 43.72 ซึ่งเป็นผู้ฟังส่วนใหญ่รับฟังได้ชัดเจนพอใช้ ส่วนผู้ฟังที่รับฟังได้ชัดเจนดีมากมีเพียงร้อยละ 37.23 เท่านั้น และที่รับฟังไม่ค่อยชัดเจนกับการรับฟังมีการขาดตอนเป็นช่วงๆ มีร้อยละ 9.96 และ 9.09 ตามลำดับ

ในด้านรูปแบบของรายการ ผู้ฟังส่วนใหญ่มีความต้องการรูปแบบบรรยายเนื้อหาสลับด้วยการสรุปเป็นช่วงๆ และแบบบรรยายเนื้อหาสลับด้วย คำถาม คำตอบ ส่วนเรื่องน้ำเสียงของผู้บรรยายและผู้แสดง ผู้ฟังมีความเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว

ในด้านช่วงเวลาออกอากาศนั้นผู้ฟังส่วนใหญ่มีความเห็นว่าช่วงเวลาออกอากาศอยู่ในปัจจุบันนั้นเหมาะสมแล้ว

สำหรับความคิดเห็นของผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ที่มีต่อการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูของแต่ละชุดวิชานั้น แยกผลสำรวจเป็น 4 กลุ่ม (ชุดวิชา) ดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ 1 ผู้เรียนชุดวิชาครู

สำหรับกลุ่มผู้เรียนชุดวิชาครูได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา คิดเป็นร้อยละ 86.00 ซึ่งพบว่าผู้เรียนร้อยละ 61.63 รับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูโดยมีความเห็นเกี่ยวกับรายการ ดังนี้

- ร้อยละ 73.58 เห็นว่าการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูมีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์มาก
- ร้อยละ 77.36 เห็นว่ารายการเสริมความรู้วิชาชุดครูมีประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาก
- ร้อยละ 77.36 มีความต้องการให้รายการที่ออกอากาศแต่ละรายการมีการออกอากาศซ้ำอีกในสัปดาห์เดียวกัน
- ร้อยละ 66.04 เห็นว่าความยาวของรายการที่ใช้เวลา 30 นาทีนั้นเหมาะสมแล้ว
- ร้อยละ 52.83 เห็นว่าควรเพิ่มจำนวนรายการที่ออกอากาศในแต่ละสัปดาห์ให้มากขึ้น
- ร้อยละ 69.81 เห็นว่าเนื้อหาวิชาแต่ละรายการมีความยากง่ายเหมาะสมแล้ว
- ร้อยละ 54.72 เห็นว่าการเรียงลำดับขั้นตอนในการนำเสนอเนื้อหาวิชาอยู่ในเกณฑ์พอใช้
- ร้อยละ 58.49 เห็นว่าการใช้ศัพท์ทางวิชาการนั้นใช้ได้เหมาะสมพอควร
- ร้อยละ 45.28 ซึ่งเป็นผู้ฟังส่วนใหญ่ เห็นว่าเนื้อหาวิชาในส่วนที่ยากต่อการเข้าใจนั้น มีการขยายความได้ชัดเจนดี
- ร้อยละ 60.94 เห็นว่าน้ำเสียงของผู้บรรยายและผู้แสดงนั้นเหมาะสมดีแล้ว

- ร้อยละ 97.44 เห็นว่าการใช้คู่มือสำหรับประกอบการฟัง ช่วยทำให้การรับฟังเข้าใจดียิ่งขึ้น

กลุ่มตัวอย่างที่ 2 ผู้เรียนชุดวิชาภาษาไทย

ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา คิดเป็นร้อยละ 80.00 ซึ่งพบว่าผู้เรียนร้อยละ 70.00 รับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู โดยมีความเห็นเกี่ยวกับรายการดังนี้

- ร้อยละ 83.93 เห็นว่าการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูมีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์มาก

- ร้อยละ 64.29 เห็นว่ารายการเสริมความรู้วิชาชุดครูมีประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาก

- ร้อยละ 75.00 มีความต้องการให้รายการที่ออกอากาศแต่ละรายการมีการออกอากาศซ้ำในสัปดาห์เดียวกัน

- ร้อยละ 58.93 เห็นว่าความยาวของรายการที่ใช้เวลา 30 นาทีนั้นเหมาะสมแล้ว

- ร้อยละ 58.93 เห็นว่าควรเพิ่มจำนวนรายการที่ออกอากาศในแต่ละสัปดาห์ให้มากขึ้น

- ร้อยละ 75.00 เห็นว่าเนื้อหาวิชาแต่ละรายการมีความยากง่ายเหมาะสมแล้ว

- ร้อยละ 57.14 เห็นว่าการเรียงลำดับขั้นตอนในการนำเสนอเนื้อหาวิชาอยู่ในเกณฑ์พอใช้ ส่วนอีกร้อยละ 42.86 เห็นว่ามีการเรียงลำดับขั้นตอนในการนำเสนอได้ดีมาก

- ร้อยละ 51.79 เห็นว่าการใช้ศัพท์ทางวิชาการนั้นใช้ได้เหมาะสมมาก

- ร้อยละ 51.79 เห็นว่าการขยายความในเนื้อหาวิชาส่วนที่ยากต่อการเข้าใจนั้นสามารถขยายความได้ชัดเจนพอใช้

- ร้อยละ 46.88 ซึ่งเป็นผู้ฟังส่วนใหญ่ เห็นว่าน่าเสียงของผู้บรรยาย และผู้แสดงนั้นเหมาะสมดีแล้ว

- ร้อยละ 95.56 เห็นว่าการใช้เครื่องมือสำหรับประกอบการฟัง ช่วยทำให้การรับฟังเข้าใจดียิ่งขึ้น

กลุ่มตัวอย่างที่ 3 ผู้เรียนชุดวิชาวิทยาศาสตร์

ได้รับแบบสอบถามกลับคืนมา คิดเป็นร้อยละ 82.00 ซึ่งพบว่าผู้เรียน ร้อยละ 75.61 รับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู โดยมีความเห็นเกี่ยวกับรายการดังนี้

- ร้อยละ 74.20 เห็นว่าการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูมีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์มาก

- ร้อยละ 62.90 เห็นว่ารายการเสริมความรู้วิชาชุดครูมีประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาก

- ร้อยละ 83.87 มีความต้องการให้รายการที่ออกอากาศแต่ละรายการมีการออกอากาศซ้ำอีกในสัปดาห์เดียวกัน

- ร้อยละ 41.94 ซึ่งเป็นผู้ฟังส่วนใหญ่เห็นว่าความยาวของรายการที่ใช้เวลา 30 นาที นั้นเหมาะสมแล้ว ที่รองลงมาคือ ร้อยละ 32.47 เห็นว่าควรใช้เวลารายการละ 60 นาที

- ร้อยละ 51.61 เห็นว่าควรเพิ่มจำนวนรายการที่ออกอากาศในแต่ละสัปดาห์ให้มากขึ้น

- ร้อยละ 61.29 เห็นว่าเนื้อหาวิชาแต่ละรายการมีความยากง่ายเหมาะสมแล้ว

- ร้อยละ 51.61 เห็นว่าการเรียงลำดับขั้นตอนในการนำเสนอเนื้อหาวิชาอยู่ในเกณฑ์พอใช้ และอีกร้อยละ 41.94 เห็นว่ามีการเรียงลำดับขั้นตอนในการนำเสนอได้ดีมาก

- ร้อยละ 64.52 เห็นว่าการใช้ศัพท์ทางวิชาการนั้น ใช้ได้เหมาะสมพอควร

- ร้อยละ 51.61 เห็นว่าการขยายความในเนื้อหาวิชาส่วนที่ยากต่อการเข้าใจนั้นสามารถขยายความได้ชัดเจนพอใช้

- ร้อยละ 54.05 เห็นว่าน้ำหนักของผู้บรรยายและผู้สื่อนั้นเหมาะสมดีแล้ว

- ร้อยละ 97.83 เห็นว่าการใช้คู่มือสำหรับประกอบการฟังช่วยทำให้การรับฟังเข้าใจดีขึ้น

กลุ่มตัวอย่างที่ 4 ผู้เรียนชุดวิชาสังคมศึกษา

ได้รับแบบสอบถามคืนมาคิดเป็นร้อยละ 91.00 ซึ่งพบว่าผู้เรียนร้อยละ 65.93 รับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู โดยมีความเห็นเกี่ยวกับรายการดังนี้

- ร้อยละ 80.00 เห็นว่าการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูมีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์มาก

- ร้อยละ 56.67 เห็นว่ารายการเสริมความรู้วิชาชุดครูมีประโยชน์ในการใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมาก

- ร้อยละ 75.00 มีความต้องการให้รายการที่ออกอากาศแต่ละรายการมีการออกอากาศซ้ำอีกในสัปดาห์เดียวกัน

- ร้อยละ 53.34 เห็นว่าความยาวของรายการที่ใช้เวลา 30 นาทีนั้นเหมาะสมแล้ว

- ร้อยละ 51.67 เห็นว่าจำนวนรายการที่ออกอากาศในแต่ละสัปดาห์นั้นเหมาะสมแล้ว

- ร้อยละ 85.00 เห็นว่าเนื้อหาวิชาแต่ละรายการมีความยากง่ายเหมาะสมแล้ว

- ร้อยละ 60.00 เห็นว่าการเรียงลำดับขั้นตอนในการนำเสนอเนื้อหาวิชาอยู่ในเกณฑ์พอใช้

- ร้อยละ 66.67 เห็นว่าการใช้ศัพท์ทางวิชาการนั้น ใช้ได้เหมาะสมพอควร

- ร้อยละ 55.00 เห็นว่าการขยายความในเนื้อหาวิชาส่วนที่ยากต่อการเข้าใจนั้นสามารถขยายได้ชัดเจนพอใช้

- ร้อยละ 62.16 เห็นว่าน้ำเสียงของผู้บรรยายและผู้แสดงนั้นเหมาะสม
ดีแล้ว

- ร้อยละ 100 มีความเห็นตรงกันว่าการใช้คู่มือสำหรับประกอบการฟัง
ช่วยทำให้การรับฟังเข้าใจดียิ่งขึ้น

ในด้านข้อเสนอแนะของผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ที่มีต่อการรับฟัง
รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู ได้เสนอแนะเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เรียงตามลำดับ
ตามที่มีผู้เสนอจากมากไปน้อย ดังนี้

1. ต้องการให้มีการปรับปรุงการส่งกระจายเสียงให้ชัดเจนยิ่งขึ้นโดย
เฉพาะวันเสาร์ และวันอาทิตย์
2. ต้องการให้เพิ่มสถานีวิทยุให้มีทุกจังหวัดเพราะที่มีอยู่รับฟังได้ไม่
ชัดเจนโดยเฉพาะทางภาคเหนือและภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนบน
3. ช่วงเวลา 17.00 น. - 18.00 น. เป็นช่วงที่กำลังเดินทางกลับ
ที่พักบางครั้งจึงไม่สามารถรับฟังได้ จึงขอเสนอให้เปลี่ยนเวลาออกอากาศเป็นช่วง
18.00 น. - 19.00 น.
4. รายการที่ยาก ๆ ควรออกอากาศซ้ำอีกเพื่อจะได้เข้าใจดีขึ้น
5. ควรเพิ่มเวลาออกอากาศเป็นรายการละ 1 ชั่วโมง
6. ข้อสอบวิชาชุดครูควรออกเป็นแบบปรนัยแบบมีตัวเลือก ก, ข, ค, ง
7. ขอให้จัดรายการตลอดไปเนื่องจากเป็นรายการที่ดีและมีประโยชน์ต่อ
ครูมาก เป็นการช่วยเหลือครูที่ยากจน
8. ควรจัดให้มีการสอบวิชาชุดครูถึงระดับปริญญาตรี
9. ควรจัดทำรายการทั้งหมดเป็นเทปคัสเซตจะได้สะดวกขึ้น เพราะ
สามารถรับฟังได้ทุกเวลา และทุกโอกาส
10. แบบฝึกหัดท้ายบทเรียนที่ให้ทำส่งนั้นควรมีคะแนนเก็บด้วย เพื่อเป็น
แรงจูงใจและเป็นกำลังใจ

11. วันธรรมดาควรเพิ่มเวลาออกอากาศหลังข่าวเที่ยงครึ่ง
(12.30 น. - 13.00 น.)
12. ควรมีรายการเฉพาะวันเสาร์และวันอาทิตย์ เพราะวันธรรมดามี
ภาระกิจมาก
13. ให้ผู้ฟังมีส่วนร่วมในรายการ เพื่อกระตุ้นให้เกิดความกระตือรือร้น
14. คณะอาจารย์วิชาวิทยาศาสตร์ ควรออกพบผู้เรียนบ่อย ๆ เพื่อเป็น
การติวเข้มก่อนที่จะสอบ
15. ควรเพิ่มเติมเนื้อหาวิชาในคู่มือประกอบการฟังให้มากขึ้น

อภิปรายผล

1. สภาพการรับฟังของผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ ผู้เรียน
ส่วนใหญ่รับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู ส่วนผู้ที่ไม่ได้รับฟังรายการนั้น
ส่วนใหญ่มีสาเหตุมาจากมีภาระกิจในขณะที่มีรายการออกอากาศ โดยเฉพาะใน
ช่วงเวลา 17.00 น - 18.00 น. เป็นช่วงที่ผู้เรียนกำลังเดินทางกลับที่พักไม่
ว่าจะเป็นผู้เรียนซึ่งเป็นครูอยู่ในชนบทซึ่งโรงเรียนกับที่พักอยู่ไกลกันมากการเดินทาง
ไม่สะดวกหรือผู้เรียนซึ่งเป็นครูอยู่ในกรุงเทพฯ การจราจรติดขัด ทำให้
ต้องใช้เวลาในการเดินทางมาก จึงไม่สามารถรับฟังได้ในช่วงเวลาดังกล่าว
และอีกสาเหตุหนึ่งมาจากการรับคลื่นวิทยุของรายการไม่ได้ คือมีเสียงรบกวนมาก
และมีการขาดหายของคลื่นเป็นช่วง ๆ ซึ่งเป็นอุปสรรคในการรับฟังทั้งในกรุงเทพฯ
และต่างจังหวัดเช่นกัน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในกรุงเทพฯมีสถานีวิทยุกระจาย
เสียงหลายแห่งที่มีกำลังส่งสูงและมีความถี่ใกล้เคียงกัน ทำให้คลื่นรบกวนกัน
ประกอบกับมีอาคารสูง ๆ อยู่เป็นจำนวนมาก จึงทำให้การรับฟังไม่ชัดเจน ส่วน
ผู้ที่อยู่ต่างจังหวัดส่วนใหญ่เป็นครูประถมศึกษาซึ่งอยู่ในชนบทที่ห่างไกล บางพื้นที่อาจ
มีภูเขาสูงบังหรือบางครั้งทัศนวิสัยไม่ดี จึงทำให้การรับฟังไม่ชัดเจน
2. ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู ผู้เรียน
มีความเห็นว่าการรับฟังรายการเสริมความรู้นั้นมีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาชุดครูทาง

วิทยุไปรษณีย์มาก และทำให้ได้รับความรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนในโรงเรียนมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เขียนบทวิทยุ ผู้เขียนคู่มือประกอบการฟังและผู้เขียนบทเรียนทางวิทยุไปรษณีย์เป็นบุคคลคนเดียวกัน เนื้อหาจึงสอดคล้องกันและเอื้อประโยชน์ซึ่งกันและกัน ตลอดจนเนื้อหาของรายการพยายามนำเรื่องราวที่เกี่ยวข้องกับปัญหาการเรียนการสอนในห้องเรียนและปัญหาของตัวครูเองในโรงเรียนมาเป็นตัวอย่างประกอบจึงอาจทำให้ครูมีความรู้สึกว่าเป็นเรื่องใกล้ตัวเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นจริง มีการแก้ปัญหาและการให้ทฤษฎีประกอบในการเรียนรู้ จึงมีความเห็นว่าการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูมีประโยชน์มาก

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับการออกอากาศซ้ำ ผู้เรียนส่วนใหญ่ต้องการให้แต่ละรายการมีการออกอากาศซ้ำในสัปดาห์เดียวกัน โดยเฉพาะชุดวิชาวิทยาศาสตร์มีจำนวนสูงสุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการได้ฟังซ้ำจะทำให้สามารถทำความเข้าใจได้ดีขึ้นหรือบางครั้งอาจมีภาระกิจไม่สามารถรับฟังได้จะได้รับฟังในช่วงการออกอากาศซ้ำ

ในด้านความยาวของรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูที่ใช้เวลารายการละ 30 นาที ผู้ฟังส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมแล้ว ซึ่งตรงกับผลการวิจัยของ สมโภช รอดบุญ (2522 : 46 - 49) วีระพันธ์ สวัสดิ์ (2522 : 93 - 98) และ วีระ ศรีชาว (2526 : 93 - 96) ที่ผู้ฟังรายการวิทยุต้องการให้ออกอากาศรายการละ 30 นาที เช่นเดียวกันแสดงว่า ความยาวของรายการเกี่ยวกับการศึกษาสำหรับกลุ่มผู้ฟังที่เป็นผู้ใหญ่ที่ใช้เวลารายการ 30 นาที นั้นเหมาะสมแล้ว

เกี่ยวกับจำนวนรายการที่ออกอากาศในแต่ละสัปดาห์ ผู้ฟังส่วนใหญ่มีความเห็นว่าควรเพิ่มจำนวนรายการที่ออกอากาศให้มากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่ารายการที่ออกอากาศในปัจจุบันมีจำนวนครั้งต่อสัปดาห์น้อยมาก ผู้เขียนบทจึงไม่สามารถนำเสนอเนื้อหาที่สำคัญได้ทั้งหมด จำเป็นต้องเลือกเรื่องที่คิดว่าสำคัญหรือเรื่องที่คิดว่าผู้เรียนไม่สามารถทำความเข้าใจได้ด้วยการอ่านเพียงอย่างเดียวต้องได้รับการแนะนำด้วยมาทำเป็นบทวิทยุ จึงทำให้มีเรื่องสำคัญ ๆ อีกจำนวนมากไม่ได้ทำเป็นรายการออกอากาศ ดังนั้นการเพิ่มจำนวนรายการให้มากขึ้นจะเป็นประโยชน์มากสำหรับผู้ฟัง

3. ความคิดเห็นเกี่ยวกับเนื้อหาวิชาและการนำเสนอรายการ อภิปราย
ได้ดังนี้

ด้านความยากง่ายของเนื้อหาวิชา ผู้ฟังมีความเห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว
ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าเนื้อหาวิชาของแต่ละรายการนั้นต้องผ่านขบวนการหลายชั้น
ตอนเริ่มจากผู้เขียนบทวิทยุ เมื่อเขียนบทเสร็จแล้วจะต้องให้อาจารย์ที่สอนวิชา
เดียวกันอ่านก่อนว่าเนื้อหาตรงตามหลักสูตรและผู้ฟังสามารถเข้าใจได้ จากนั้นจะ
ให้อาจารย์ที่สอนวิชาอื่น อย่างน้อย 2 ท่าน ช่วยอ่าน และตรวจแก้ไขสำนวน
เรียบร้อยแล้วจึงส่งคืนผู้เขียน เพื่อปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ จึงจะนำมาผลิต
รายการ จากนั้นบางรายการยังทำเป็นรายการทดลอง เพื่อนำไปให้กลุ่มตัวอย่าง
ฟังแล้วนำกลับมาปรับปรุงก่อนจะผลิตรายการเพื่อออกอากาศอีกด้วย

สำหรับการใช้ภาษาหรือคำพูด การนำศัพท์ทางวิชาการมาใช้ การขยาย
ความในเนื้อหาวิชาส่วนที่ยากต่อการเข้าใจนั้น ผู้ฟังมีความเห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้
เท่านั้นทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าผู้เขียนบทนั้น เป็นนักวิชาการศึกษาและเป็นอาจารย์
จากวิทยาลัยครูที่มีความรู้เฉพาะวิชามาช่วยราชการ ไม่ได้เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับ
การผลิตรายการวิทยุโดยตรง บางท่านได้รับการอบรมการเขียนบทวิทยุในระยะสั้นๆ
จึงยังไม่มีคามชำนาญเท่าที่ควร สำนวนภาษาที่ใช้จึงอาจจะเป็นวิชาการมากกว่า
ภาษาวิทยุ

ส่วนความคิดเห็นเกี่ยวกับคู่มือประกอบการฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู
ผู้ฟังเห็นว่ามีประโยชน์มากคือช่วยให้การรับฟังเข้าใจดีขึ้น โดยเฉพาะชุดวิชาสังคม
ศึกษาผู้ฟังทั้งหมดมีความเห็นตรงกัน ส่วนเรื่องปริมาณเนื้อหาในคู่มือประกอบการฟังนั้น
ผู้ฟังมีความเห็นแตกต่างกันคือผู้ฟังชุดวิชาครูและชุดวิชาวิทยาศาสตร์มีความเห็นว่า
ปริมาณเนื้อหาในคู่มือประกอบการฟังมีความเหมาะสมแล้ว ส่วนผู้ฟังชุดวิชาภาษาไทย
และชุดวิชาสังคมศึกษาเห็นว่าควรเพิ่มเติมเนื้อหาอีก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในชุด
วิชาวิทยาศาสตร์ ผู้ที่เขียนบทวิทยุเห็นว่าวิชานี้เป็นวิชาที่ต้องใช้ทักษะและยากต่อการ
เข้าใจโดยการรับฟังเพียงอย่างเดียว จึงพยายามสรุปประเด็นสำคัญและให้ราย
ละเอียดไว้

มากพอควรโดยเฉพาะในบางรายการจะมีรูปภาพประกอบด้วย และในบางรายการที่มีเรื่องเกี่ยวกับตัวเลขและการคำนวณก็จะมีตัวอย่างให้ดูด้วย เพื่อให้ผู้ฟังจะได้ติดตามรับฟังได้ทันส่วนชุดวิชาครูถึงแม้ว่าจะมีรายละเอียดไม่มาก แต่ก็เป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับวิชาชีพโดยตรง เนื้อหาจึงเพียงพอต่อการทำความเข้าใจ สำหรับในชุดวิชาภาษาไทยและสังคมศึกษาในคู่มือประกอบการฟังจะมีเนื้อหาที่ย่อ - สรุป เพียงเพื่อให้ดูประกอบการฟังเพราะเห็นว่าเป็นเรื่องที่สามารถฟังแล้วเข้าใจได้ง่าย และอีกประการหนึ่งรายละเอียดต่าง ๆ จะมีในบทเรียนทางไปรษณีย์ที่ได้จัดส่งให้กับผู้เรียนทุกคนแล้วในคู่มือประกอบการฟังจึงไม่ได้เน้นรายละเอียดมาก

4. ลักษณะรูปแบบของรายการที่ผู้ฟังต้องการได้แก่ รูปแบบบรรยายเนื้อหา สลับด้วยการสรุปเป็นช่วงๆ และรูปแบบบรรยายเนื้อหาสลับด้วยคำถาม คำตอบ ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะว่า ความสนใจของคนเรานั้นจะสนใจต่อสิ่งหนึ่งสิ่งใดในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ดังนั้นเมื่อบรรยายไปประมาณ 5 - 8 นาที มีสรุปครั้งหนึ่ง เท่ากับเป็นการหยุดพักและยังมีการสรุป เหมือนกับเป็นการย้ำเนื้อหาในส่วนที่สำคัญ ๆ หรือการสลับด้วยคำถาม คำตอบ ทำให้ผู้ฟังสามารถตรวจสอบตนเองได้ว่า เมื่อพบกับโจทย์ปัญหาผู้ฟังจะตอบได้ตรงตามประเด็นหรือไม่ ซึ่งจะให้ผลดีกว่าการฟังบรรยายเพียงอย่างเดียว

ในด้านของวันเวลาที่ออกอากาศ ผู้ฟังส่วนใหญ่เห็นว่าช่วงเวลาที่ออกอากาศอยู่เดิมนั้นเหมาะสมแล้ว แต่ก็มีข้อเสนอแนะว่า ช่วงเวลาก่อน 18.00 น. ควรเปลี่ยนเป็นเวลา 18.00 น. - 19.00 น. ที่เป็นเช่นนี้อาจเป็นเพราะว่า ช่วงเวลาก่อน 18.00 น. เป็นช่วงเวลาที่ผู้ฟังอยู่ในระหว่างการเดินทางกลับบ้านหรือมีภาระกิจการงานอื่น ๆ ส่วนช่วงเวลาก่อน 18.00 น. ผู้ฟังเดินทางกลับถึงบ้านเรียบร้อยแล้ว ซึ่งตรงกับกร วิจัยของ สมโภช รอดบุญ (2522 : 48) วีระพันธ์ สวัสดิ์ (2522 : 97) สมมิตร แก้วโชติ (2524 : ข) และ วีระ ศรีชาว (2526 : 94) ที่ผู้ฟังส่วนใหญ่เห็นว่า เป็นเวลาที่เหมาะสมในการออกอากาศ

ข้อเสนอแนะ

จากข้อมูลที่ได้จากการวิจัยในครั้งนี้ขอเสนอแนะต่อหน่วยงานที่รับผิดชอบในการผลิตรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู ดังนี้

1. ด้านการนำเสนอรายการนั้น ผู้ฟังส่วนใหญ่เห็นว่าการใช้ภาษา หรือคำพูด การนำศัพท์ทางวิชาการมาใช้ การขยายความในเนื้อหาวิชาส่วนที่ยากต่อการเข้าใจนั้น ผู้ฟังมีความเห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้เท่านั้น จึงควรจะมีการปรับปรุง โดยเฉพาะผู้เขียนบทวิทยุ ควรจะได้รับการฝึกอบรมการเขียนบทวิทยุ จากสถาบันหรือหน่วยงานที่มีความชำนาญในเรื่องของการผลิตรายการวิทยุเพื่อการศึกษา เพื่อเป็นการเพิ่มประสิทธิภาพให้มากขึ้นจะได้นำมาปรับปรุงรายการให้ดียิ่งขึ้น

2. ควรขอเวลาในการออกอากาศเพิ่มขึ้น เพื่อจะได้เพิ่มจำนวนรายการที่ออกอากาศให้มากขึ้นและออกอากาศซ้ำในเรื่องที่ยากต่อการเข้าใจ โดยเฉพาะชุดวิชาวิทยาศาสตร์ ส่วนเวลาในการออกอากาศนั้น ช่วงเวลาก่อน 18.00 น. เป็นช่วงที่ผู้เรียนกำลังเดินทางกลับที่พัก ทำให้ไม่ได้รับฟังรายการ จึงควรเปลี่ยนเป็นช่วง 18.00 น. - 19.00 น. เพื่อให้ผู้ฟังในกลุ่มเป้าหมายมีโอกาสรับฟังได้มากที่สุด

3. ด้านการส่งกระจายเสียง ควรติดต่อกรมประชาสัมพันธ์ให้ปรับปรุงการส่งกระจายเสียงให้ดีขึ้น โดยเพิ่มกำลังส่งให้สูงขึ้น หรือเพิ่มจำนวนสถานีวิทยุในเครือข่าย เพื่อให้ครอบคลุมพื้นที่ในการส่งกระจายเสียงให้มากขึ้น โดยเฉพาะทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา ควรจะส่งเจ้าหน้าที่ออกตรวจสอบการกระจายเสียงในท้องที่ต่าง ๆ เพื่อจะได้ทราบข้อมูลที่แท้จริงว่าการกระจายเสียงชัดเจนหรือไม่ และกระจายเสียงได้ครอบคลุมพื้นที่เป้าหมายหรือไม่ มิฉะนั้นจะเป็นการสูญเสียเปล่าถ้าประชาชนไม่สามารถรับฟังได้

4. ในด้านรูปแบบของรายการ จากการวิจัยพบว่าผู้ฟังกลุ่มเป้าหมายมีความต้องการรูปแบบบรรยายเนื้อหาสลับด้วยการสรุปเป็นช่วงๆและรูปแบบบรรยายเนื้อหาสลับด้วยคำถาม คำตอบ มากกว่ารูปแบบอื่นๆ จึงควรเลือกผลิตรายการในสองรูปแบบนี้ เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้ฟังอย่างแท้จริง

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

1. ควรมีการวิจัยในทำนองเดียวกันนี้ ทุก ๆ 2 ปี เพื่อจะได้เป็นแนวทางในการปรับปรุงรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูให้มีประสิทธิภาพเพิ่มขึ้น
2. ควรมีการวิจัยผู้ฟังรายการอื่น ๆ ที่ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา เพื่อนำข้อมูลมาเปรียบเทียบกัน โดยเฉพาะในเรื่องวันและเวลาในการออกอากาศ เพราะการจะปรับปรุงรายการใดรายการหนึ่งจะต้องกระทบถึงรายการอื่นด้วย จึงต้องทราบข้อมูลของทุกกลุ่มเพื่อปรับปรุงทั้งตารางเวลาการออกอากาศ และจำนวนรายการที่ออกอากาศ
3. ควรมีการวิจัยในเรื่องเดียวกันนี้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น ครูที่สอนอยู่ในระดับประถมศึกษา ที่ไม่ได้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ ว่ามีการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู เพื่อนำไปใช้ในการเรียนการสอนด้วยหรือไม่ เพื่อศึกษาในแง่ความคุ้มค่าและการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- การฝึกหัดครู, กรม. การสอนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษาสำหรับครูทางวิทยุไปรษณีย์, 2523.
- _____ . กระบวนการผลิตและนำเสนอรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษาสำหรับครูทางวิทยุไปรษณีย์, 2525.
- _____ . เรื่องน่ารู้เกี่ยวกับวิชาชุดครู. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษาสำหรับครูทางวิทยุไปรษณีย์, 2526.
- _____ . การติดตามผลการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู. กรุงเทพฯ : ศูนย์การศึกษาสำหรับครูทางวิทยุไปรษณีย์, 2528.
- คณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานผลการดำเนินงานวิทยุโรงเรียนปีงบประมาณ 2526-2527. กรุงเทพฯ : ภาพพิมพ์, 2528.
- จุมพล รอดคำดี. คู่มือการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง. กรุงเทพฯ : ภาควิชาสื่อสารมวลชน คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2525.
- ชม ภูมิภาค. คู่มือการผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง. กรุงเทพฯ : ภาควิชาเทคโนโลยีทางการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2520.
- ชลอ มालานนท์. การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนของโรงเรียนในเขตจังหวัดนครราชสีมา ปีการศึกษา 2515. ปรินซ์นิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2516. อัดสำเนา.
- ประชาสัมพันธ์, กรม. วันคล้ายวันสถาปนากรมประชาสัมพันธ์ ครบรอบปีที่ 52. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัดภาพพิมพ์, 2528. ก.
- _____ . ที่ระลึกพิธีเปิดสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษา. กรุงเทพฯ : บุรพาศิลป์การพิมพ์, 2528. ข.
- _____ . วันวิทยุกระจายเสียงครบรอบ 60 ปี. กรุงเทพฯ : ศูนย์ผลิตและเผยแพร่เอกสาร กองวิชาการ กรมประชาสัมพันธ์, 2533.

- พรทิพย์ โตสกุล. การศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผล ของการเผยแพร่ข่าวสารการเกษตรทางวิทยุกระจายเสียง โดยรูปแบบการบรรยายกับรูปแบบบทละคร ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคกลาง ราชบุรี. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2525. ถ่ายเอกสาร.
- ไพพร เล็กอุทัย. การสำรวจรายการการศึกษาทางวิทยุกระจายเสียงในจังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2513. ถ่ายเอกสาร.
- ไพศาล หวังพานิช. วิธีการวิจัย. กรุงเทพฯ : งานส่งเสริมวิจัยและตำรา กองบริการการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530.
- ยุทธนา สาริยา. การใช้วิทยุเพื่อการศึกษา. นครปฐม : แผนกบริการกลาง มหาวิทยาลัยศิลปากร พระราชวังสนามจันทร์, 2527.
- ร่วมศักดิ์ แก้วปลั่ง และอนันต์ธนา อังกินันท์. วิทยุและโทรทัศน์เพื่อการศึกษา กรุงเทพฯ : วิศตอรัการพิมพ์, 2524.
- รุจิเรข สพฤกษ์สันติ. การศึกษาความต้องการในเนื้อหาของรายการวิทยุเพื่อการศึกษาตลอดชีพในจังหวัดชลบุรี. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.
- ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ. หลักการวิจัยทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : บริษัทศึกษาพรจำกัด, 2528.
- วิเชียร โจนนาค. การศึกษาเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาหน้าที่พลเมือง ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 จากการใช้วิทยุเพื่อการสอนในรูปแบบรายการที่แตกต่างกัน. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2524. อัดสำเนา.
- วิโรจน์ แสนเสมอ. การศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนของโรงเรียนในเขตจังหวัดแพร่ปีการศึกษา 2516. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2517. อัดสำเนา.
- วีระ ศรีขาว. ความต้องการรายการวิทยุเพื่อการศึกษาทางวิทยุและไปรษณีย์ของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526. ถ่ายเอกสาร.

วิระพันธ์ สวัสดิ์. ประสิทธิภาพของรายการวิทยุในโครงการการศึกษานอกโรงเรียนทางวิทยุไปรษณีย์ของศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนประจำภาคใต้.

วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522.

ถ่ายเอกสาร.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. วิทยุโรงเรียน : หลักการและวิธีสอน. กรุงเทพฯ : กองเผยแพร่การศึกษา กรมวิชาการ, 2501.

_____. แผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2520. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็ดการพิมพ์, ม.ป.ป.

สมชาย แสงจิตต์พันธ์. การศึกษาความต้องการในเนื้อหาของรายการวิทยุเพื่อการศึกษาลดอดชีพในจังหวัดสุพรรณบุรี. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2519. อัดสำเนา.

สมโภช รอดบุญ. ความต้องการรายการวิทยุกระจายเสียงทางการศึกษาสำหรับโครงการศูนย์การศึกษาต่อเนื่อง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2522. ถ่ายเอกสาร.

สมมิตร โชติแก้ว. การศึกษาพฤติกรรมการรับฟังวิทยุกระจายเสียงและความต้องการรายการวิทยุเพื่อการศึกษานอกโรงเรียนของประชาชนในเขตเมืองและเขตชนบท จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ นศ.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524. ถ่ายเอกสาร.

สมศักดิ์ เจียมทะวงษ์. ปัญหาและอุปสรรคในการใช้วิทยุโรงเรียนประกอบการสอนของโรงเรียนในเขตจังหวัดพระนครศรีอยุธยา-ธนบุรี. ปรินุณยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2512. อัดสำเนา.

อุฬาร เนื่องจำนงค์. สื่อมวลชนวิทยุกระจายเสียง. กรุงเทพฯ : แพรวพิทยา, 2508.

Alami, Adawia F. "A Study of the Educational Problems in Jordan as a Basis for the Establishment of a National In-School Radio Service." Dissertation Abstracts. 25(9) : 5035-5036 ; March, 1965.

Cassirer, Henry R. "Radio as the People's Medium." Journal of Communication. 27(2) : 154-156 ; Spring, 1977.

- Forsythe, Richard O. "Instruction Radio." Research in Education. 6(4) : 58 : April, 1971.
- Inquai, Solomon. "The Application of Radio in Community Education in Ethiopia." Dissertation Abstracts. 24(7) : 2772-2773 ; January, 1964.
- Krejcie, Robert V. and Daryle W. Morgan. "Determining Sample Size of Research Activities." Journal of Educational and Psychological Measurement. 30(3) : 607-610 ; Autumn, 1970.
- Sparks, Kenneth Roger. "A Study of the Mass Media- Particularly Radio by Selected Graduate Students at Delhi University in India." Dissertation Abstract. 26(2) : 1018 ; August, 1965.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก
แบบสอบถามสำหรับผู้เรียนชุดวิชาครู

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์
ที่มีต่อการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน กรุณาตอบให้ครบทุกตอนและทุกข้อ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู
ตอนที่ 3 ความต้องการเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือกรอกข้อความลงในช่องว่าง

1. งานที่ท่านปฏิบัติอยู่คือ

- ☐ สอนระดับอนุบาล ☐ สอนระดับประถมศึกษา
☐ สอนระดับมัธยมศึกษา ☐ สอนพระปริยัติธรรม
☐ อื่น ๆ (ระบุ)

2. ในการเรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ในครั้งนี้นี้ท่านได้รับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูด้วยหรือไม่

- ☐ รับฟังเป็นส่วนใหญ่ ☐ รับฟังบางโอกาส ☐ ไม่เคยรับฟัง

3. อุปสรรคที่ทำให้ท่านไม่ได้รับฟังนั้น มาจากสาเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่มีวิทยุเป็นของตนเอง ☐ รับคลื่นวิทยุของรายการไม่ได้
☐ มีภาระกิจในขณะที่มีรายการออกอากาศ
☐ อื่น ๆ

สำหรับผู้ตอบว่า ไม่เคยรับฟัง ไม่ต้องตอบข้อต่อไป ให้ข้ามไปตอบในตอนที่ 3 ข้อที่ 2

4. ท่านรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู จากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษาสถานีใด

☐ กรุงเทพมหานคร	☐ กระบี่
☐ ขอนแก่น	☐ จันทบุรี
☐ นครสวรรค์	☐ ระนอง
☐ ลำปาง	☐ แม่ฮ่องสอน
☐ สงขลา	☐ สุราษฎร์ธานี
☐ อุบลราชธานี	

5. การรับฟังรายการดังกล่าวนี้ รับฟังได้ชัดเจนเพียงใด

☐ ชัดเจนดีมาก	☐ ชัดเจนพอใช้
☐ ไม่ค่อยชัดเจน	☐ ขาดตอนเป็นบางช่วง
☐ อื่น ๆ.....	

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู
โปรดทำเครื่องหมาย ☒ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านคิดว่ารายการเสริมความรู้วิชาชุดครู มีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์เพียงใด

☐ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย

2. รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู ช่วยให้ท่านได้รับความรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของท่านเพียงใด

☐ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย

3. ในแต่ละสัปดาห์รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู แต่ละรายการควรออกอากาศซ้ำหรือไม่

☐ ควรออกอากาศซ้ำ	☐ ไม่ควรออกอากาศซ้ำ

4. รายการเสริมความรู้วิชาชุดครูแต่ละรายการใช้เวลารายการละ 30 นาที นั้นเหมาะสมหรือไม่

☐ เหมาะสมแล้ว	☐ ยังไม่เหมาะสมควรเปลี่ยนเป็น..... นาที

5. ในแต่ละสัปดาห์ควรเพิ่มจำนวนรายการที่ออกอากาศให้มากขึ้นอีกหรือไม่
☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ควรเพิ่มจำนวนรายการให้มากขึ้น
6. ความยากง่ายของเนื้อหาวิชาแต่ละรายการส่วนใหญ่เป็นอย่างไร
☐ ยากเกินไป ☐ เหมาะสมแล้ว
7. การเรียงลำดับขั้นตอนของการนำเสนอเนื้อหาวิชาเป็นอย่างไร
☐ ดีมาก ☐ พอใช้ ☐ ยังไม่ดีพอ
8. การใช้ภาษาหรือคำพูดในเนื้อหาวิชาทำให้เข้าใจยากหรือง่ายเพียงใด
☐ เข้าใจยาก ☐ ฟังแล้วพอเข้าใจ ☐ เข้าใจง่าย
9. การใช้ศัพท์ทางวิชาการในบางโอกาสใช้ได้เหมาะสมเพียงใด
☐ เหมาะสมมาก ☐ พอใช้ ☐ ต้องปรับปรุง
10. เนื้อหาในส่วนที่ยากมีการขยายความให้ชัดเจนเพียงใด
☐ ขยายความจนเข้าใจดี ☐ ขยายความพอใช้ได้ ☐ ต้องปรับปรุง
11. มีการยกตัวอย่างประกอบคำอธิบายในเนื้อหาวิชาอย่างไร
☐ มีมาก ☐ มีพอประมาณ ☐ มีน้อยไป
12. เสียงผู้บรรยายหรือผู้แสดงเป็นอย่างไร
☐ เหมาะสมดีแล้ว ☐ ควรปรับปรุง
 หากควรปรับปรุง เห็นว่าควรปรับปรุงในเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ พูดเร็วไป ☐ พูดช้าไป
☐ เสียงพูดไม่ชัด ☐ การออกเสียง ร, ล และคำควบกล้ำไม่ชัดเจน
☐ เสียงบรรยายราบเรียบชวนให้น่าเบื่อ
☐ อื่น (ระบุ)
13. ท่านมีคู่มือประกอบการฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูหรือไม่
☐ มี ☐ ไม่มี
14. เนื้อหาในคู่มือประกอบการฟังมีประโยชน์ต่อการรับฟังอย่างไร
☐ ช่วยให้การฟังเข้าใจดีขึ้น ☐ มีประโยชน์น้อยมาก
15. คู่มือประกอบการฟังมีปริมาณเนื้อหาในแต่ละรายการเหมาะสมเพียงใด
☐ มีความเหมาะสมแล้ว ☐ ควรเพิ่มเติมเนื้อหาอีก

ตอนที่ 3 ความต้องการเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความต้องการของท่าน

1. รูปแบบของรายการแต่ละวิชาต่อไปนี้ ท่านต้องการแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 แบบ)

วิชา	หลักการฝึก	หลักการสอน	จิตวิทยา	วัสดุศาสตร์ ในโรงเรียน
รูปแบบรายการ				
1. แบบบรรยายเนื้อหาแล้ว				
2. แบบบรรยายเนื้อหาแล้วสรุป ด้วยการสรุปเป็นช่วง ๆ				
3. แบบบรรยายเนื้อหาแล้วสรุป ด้วยคำถาม-คำตอบ				
4. แบบสัมภาษณ์				
5. แบบสนทนา				
6. แบบละคร				
7. แบบหลายรูปแบบรวมกันใน หนึ่งรายการ				

2. วันและเวลาของรายการเสริมความรู้วิชาชีพครู ที่ออกอากาศอยู่ในขณะนี้เหมาะสมแล้วหรือต้องการให้เปลี่ยนช่วงเวลา

(1) วันอังคาร เวลา 17.00-17.30 น.

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสมควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

(2) วันพฤหัสบดี เวลา 17.00-17.30 น.

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสมควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

(3) วันเสาร์ เวลา 09.00-09.30 น.

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสมควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

(4) วันอาทิตย์ เวลา 09.00-09.30 น.

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสมควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

เมื่อออกแบบสอบถามเสร็จ กรุณาส่งคืนด่วนภายใน 10 พ.ศ. 2533 โดสใส่ซองที่ส่งมาให้

ภาคผนวก ข
แบบสอบถามสำหรับผู้เรียนชุดวิชาภาษาไทย

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์
ที่มีต่อการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน กรุณาตอบให้ครบทุกตอนและทุกข้อ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู
ตอนที่ 3 ความต้องการเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือกรอกข้อความลงในช่องว่าง

1. งานที่ท่านปฏิบัติอยู่คือ

- ☐ สอนระดับอนุบาล ☐ สอนระดับประถมศึกษา
☐ สอนระดับมัธยมศึกษา ☐ สอนพระปริยัติธรรม
☐ อื่น ๆ (ระบุ).....

2. ในการเรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ในครั้งนี้นท่านได้รับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูด้วยหรือไม่

- ☐ รับฟังเป็นส่วนใหญ่ ☐ รับฟังบางโอกาส ☐ ไม่เคยรับฟัง

3. อุปสรรคที่ทำให้ท่านไม่ได้รับฟังนั้น มาจากสาเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่มีวิทยุเป็นของตนเอง ☐ รับคลื่นวิทยุของรายการไม่ได้
☐ มีภาระกิจในขณะที่มีรายการออกอากาศ
☐ อื่น ๆ.....

สำหรับผู้ตอบว่า ไม่เคยรับฟัง ไม่ต้องตอบข้อต่อไป ให้ข้ามไปตอบในตอนที่ 3 ข้อที่ 2

4. ท่านรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู จากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษาสถานีใด

☐ กรุงเทพมหานคร	☐ กระบี่
☐ ขอนแก่น	☐ จันทบุรี
☐ นครสวรรค์	☐ ระนอง
☐ ลำปาง	☐ แม่ฮ่องสอน
☐ สงขลา	☐ สุราษฎร์ธานี
☐ อบลราชธานี	

5. การรับฟังรายการดังกล่าวนี้ รับฟังได้ชัดเจนเพียงใด

☐ ชัดเจนดีมาก	☐ ชัดเจนพอใช้
☐ ไม่ค่อยชัดเจน	☐ ขาดตอนเป็นบางช่วง
☐ อื่น ๆ	

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านคิดว่ารายการเสริมความรู้วิชาชุดครู มีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์เพียงใด

☐ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย

2. รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู ช่วยให้คุณได้รับความรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของท่านเพียงใด

☐ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย

3. ในแต่ละสัปดาห์รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู แต่ละรายการควรออกอากาศซ้ำหรือไม่

☐ ควรออกอากาศซ้ำ	☐ ไม่ควรออกอากาศซ้ำ

4. รายการเสริมความรู้วิชาชุดครูแต่ละรายการใช้เวลารายการละ 30 นาที นั้นเหมาะสมหรือไม่

☐ เหมาะสมแล้ว	☐ ยังไม่เหมาะสมควรเปลี่ยนเป็น..... นาที

5. ในแต่ละสัปดาห์ควรเพิ่มจำนวนรายการที่ออกอากาศให้มากขึ้นอีกหรือไม่
☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ควรเพิ่มจำนวนรายการให้มากขึ้น
6. ความยากง่ายของเนื้อหาวิชาแต่ละรายการส่วนใหญ่เป็นอย่างไร
☐ ยากเกินไป ☐ เหมาะสมแล้ว
7. การเรียงลำดับขั้นตอนของการนำเสนอเนื้อหาวิชาเป็นอย่างไร
☐ ดีมาก ☐ พอใช้ ☐ ยังไม่ดีพอ
8. การใช้ภาษาหรือคำพูดในเนื้อหาวิชาทำให้เข้าใจยากหรือง่ายเพียงใด
☐ เข้าใจยาก ☐ ฟังแล้วพอเข้าใจ ☐ เข้าใจง่าย
9. การใช้ศัพท์ทางวิชาการในบางโอกาสใช้ได้เหมาะสมเพียงใด
☐ เหมาะสมมาก ☐ พอใช้ ☐ ต้องปรับปรุง
10. เนื้อหาในส่วนที่ยากมีการขยายความให้ชัดเจนเพียงใด
☐ ขยายความจนเข้าใจดี ☐ ขยายความพอใช้ได้ ☐ ต้องปรับปรุง
11. มีการยกตัวอย่างประกอบคำอธิบายในเนื้อหาวิชาอย่างไร
☐ มีมาก ☐ มีพอประมาณ ☐ มีน้อยไป
12. เสียงผู้บรรยายหรือผู้แสดงเป็นอย่างไร
☐ เหมาะสมดีแล้ว ☐ ควรปรับปรุง
 หากควรปรับปรุง เห็นว่าควรปรับปรุงในเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ พูดเร็วไป ☐ พูดช้าไป
☐ เสียงพูดไม่ชัด ☐ การออกเสียง ร, ล และคำควบกล้ำไม่ชัดเจน
☐ เสียงบรรยายราบเรียบชวนให้น่าเบื่อ
☐ อื่น (ระบุ)
13. ท่านมีคู่มือประกอบการฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูหรือไม่
☐ มี ☐ ไม่มี
14. เนื้อหาในคู่มือประกอบการฟังมีประโยชน์ต่อการรับฟังอย่างไร
☐ ช่วยให้การฟังเข้าใจดีขึ้น ☐ มีประโยชน์น้อยมาก
15. คู่มือประกอบการฟังมีปริมาณเนื้อหาในแต่ละรายการเหมาะสมเพียงใด
☐ มีความเหมาะสมแล้ว ☐ ควรเพิ่มเติมเนื้อหาอีก

ตอนที่ 3 ความต้องการเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความต้องการของท่าน

1. รูปแบบของรายการแต่ละวิชาต่อไปนี้ ท่านต้องการแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 แบบ)

วิชา	หลักภาษาไทย	วรรณคดีและ ประวัติวรรณคดี	แต่งความไทย	วิธีสอน ภาษาไทย
รูปแบบรายการ				
1.แบบบรรยายเนื้อหาแล้ว 2.แบบบรรยายเนื้อหาแล้วสรุป ด้วยการสรุปเป็นช่วง ๆ 3.แบบบรรยายเนื้อหาแล้วสรุป ด้วยคำถาม-คำตอบ 4.แบบสัมภาษณ์ 5.แบบสนทนา 6.แบบละคร 7.แบบหลายรูปแบบรวมกันใน หนึ่งรายการ				

2. วันและเวลาของรายการเสริมความรู้วิชาชีพครู ที่ออกอากาศอยู่ในขณะนี้เหมาะสมแล้วหรือต้องการให้เปลี่ยนช่วงเวลา

(1) วันจันทร์ เวลา 18.30-19.00 น.

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสม ควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

(2) วันพุธ เวลา 18.30-19.00

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสม ควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

(3) วันศุกร์ เวลา 18.30-19.00 น.

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสม ควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

(4) วันเสาร์ เวลา 08.30-09.00 น.

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสม ควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

(5) วันอาทิตย์ เวลา 08.30-09.00 น.

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสม ควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

(6) วันอาทิตย์ เวลา 18.30-19.00 น.

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสม ควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

เมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จ กรุณาส่งคืนด่วนภายใน 10 พ.ย. 2533 โดยใส่ซองที่ส่งมาให้

ภาคผนวก ค
แบบสอบถามสำหรับผู้เรียนชุดวิชาวิทยาศาสตร์

ชุดวิชาวิทยาศาสตร์

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์
ที่มีต่อการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน กรุณาตอบให้ครบทุกตอนและทุกข้อ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู
ตอนที่ 3 ความต้องการเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือกรอกข้อความลงในช่องว่าง

1. งานที่ท่านปฏิบัติอยู่คือ

- ☐ สอนระดับอนุบาล ☐ สอนระดับประถมศึกษา
☐ สอนระดับมัธยมศึกษา ☐ สอนพระปริยัติธรรม
☐ อื่น ๆ (ระบุ)

2. ในการเรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ในครั้งนี้นท่านได้รับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูด้วยหรือไม่

- ☐ รับฟังเป็นส่วนใหญ่ ☐ รับฟังบางโอกาส ☐ ไม่เคยรับฟัง

3. อุปสรรคที่ทำให้ท่านไม่ได้รับฟังนั้น มาจากสาเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่มีวิทยุเป็นของตนเอง ☐ รับคลื่นวิทยุของรายการไม่ได้
☐ มีภาระกิจในขณะที่มีรายการออกอากาศ
อื่น ๆ

สำหรับผู้ที่ไม่เคยรับฟัง ไม่ต้องตอบข้อต่อไป ให้ข้ามไปตอบในตอนที่ 3 ข้อที่ 2

4. ท่านรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู จากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษาสถานีใด

☐ กรุงเทพมหานคร	☐ กระบี่
☐ ขอนแก่น	☐ จันทบุรี
☐ นครสวรรค์	☐ ระนอง
☐ ลำปาง	☐ แม่ฮ่องสอน
☐ สงขลา	☐ สุราษฎร์ธานี
☐ อุบลราชธานี	

5. การรับฟังรายการดังกล่าวนี้ รับฟังได้ชัดเจนเพียงใด

☐ ชัดเจนดีมาก	☐ ชัดเจนพอใช้
☐ ไม่ค่อยชัดเจน	☐ ขาดตอนเป็นบางช่วง
☐ อื่น ๆ.....	

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านคิดว่ารายการเสริมความรู้วิชาชุดครู มีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์เพียงใด

☐ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย

2. รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู ช่วยให้คุณได้รับความรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของท่านเพียงใด

☐ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย

3. ในแต่ละสัปดาห์รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู แต่ละรายการควรออกอากาศซ้ำหรือไม่

☐ ควรออกอากาศซ้ำ	☐ ไม่ควรออกอากาศซ้ำ

4. รายการเสริมความรู้วิชาชุดครูแต่ละรายการใช้เวลารายการละ 30 นาที นั้นเหมาะสมหรือไม่

☐ เหมาะสมแล้ว	☐ ยังไม่เหมาะสมควรเปลี่ยนเป็น..... นาที

5. ในแต่ละสัปดาห์ควรเพิ่มจำนวนรายการที่ออกอากาศให้มากขึ้นอีกหรือไม่
☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ควรเพิ่มจำนวนรายการให้มากขึ้น
6. ความยากง่ายของเนื้อหาวิชาแต่ละรายการส่วนใหญ่เป็นอย่างไร
☐ ยากเกินไป ☐ เหมาะสมแล้ว
7. การเรียงลำดับขั้นตอนของการนำเสนอเนื้อหาวิชาเป็นอย่างไร
☐ ดีมาก ☐ พอใช้ ☐ ยังไม่ดีพอ
8. การใช้ภาษาหรือคำพูดในเนื้อหาวิชาทำให้เข้าใจยากหรือง่ายเพียงใด
☐ เข้าใจยาก ☐ ฟังแล้วพอเข้าใจ ☐ เข้าใจง่าย
9. การใช้ศัพท์ทางวิชาการในบางโอกาสใช้ได้เหมาะสมเพียงใด
☐ เหมาะสมมาก ☐ พอใช้ ☐ ต้องปรับปรุง
10. เนื้อหาในส่วนที่ยากมีการขยายความให้ชัดเจนเพียงใด
☐ ขยายความจนเข้าใจดี ☐ ขยายความพอใช้ได้ ☐ ต้องปรับปรุง
11. มีการยกตัวอย่างประกอบคำอธิบายในเนื้อหาวิชาอย่างไร
☐ มีมาก ☐ มีพอประมาณ ☐ มีน้อยไป
12. เสียงผู้บรรยายหรือผู้แสดงเป็นอย่างไร
☐ เหมาะสมดีแล้ว ☐ ควรปรับปรุง
 หากควรปรับปรุง เห็นว่าควรปรับปรุงในเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ พูดเร็วไป ☐ พูดช้าไป
☐ เสียงพูดไม่ชัด ☐ การออกเสียง ร, ล และคำควบกล้ำไม่ชัดเจน
☐ เสียงบรรยายราบเรียบชวนให้น่าเบื่อ
☐ อื่น (ระบุ)
13. ท่านมีคู่มือประกอบการฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูหรือไม่
☐ มี ☐ ไม่มี
14. เนื้อหาในคู่มือประกอบการฟังมีประโยชน์ต่อการรับฟังอย่างไร
☐ ช่วยให้การฟังเข้าใจดีขึ้น ☐ มีประโยชน์น้อยมาก
15. คู่มือประกอบการฟังมีปริมาณเนื้อหาในแต่ละรายการเหมาะสมเพียงใด
☐ มีความเหมาะสมแล้ว ☐ ควรเพิ่มเติมเนื้อหาอีก

ตอนที่ 3 ความต้องการเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชีพครู

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความต้องการของท่าน

1. รูปแบบของรายการแต่ละวิชาต่อไปนี้ ท่านต้องการแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 แบบ)

วิชา	ฟิสิกส์	เคมี	ชีววิทยา	วิธีสอน วิทยาศาสตร์
รูปแบบรายการ				
1. แบบบรรยายเนื้อหาแล้ว				
2. แบบบรรยายเนื้อหาแล้วสลับ ด้วยการสรุปเป็นช่วง ๆ				
3. แบบบรรยายเนื้อหาแล้วสลับ ด้วยคำถาม-คำตอบ				
4. แบบสัมภาษณ์				
5. แบบสนทนา				
6. แบบละคร				
7. แบบหลายรูปแบบรวมกันใน หนึ่งรายการ				

2. วันและเวลาของรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู ที่ออกอากาศอยู่ในขณะนี้เหมาะสมแล้วหรือต้องการให้เปลี่ยนช่วงเวลา

(1) วันจันทร์ เวลา 18.00-18.30 น.

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสม ควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

(2) วันพุธ เวลา 18.00-18.30

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสม ควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

(3) วันศุกร์ เวลา 18.00-18.30 น.

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสม ควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

(4) วันเสาร์ เวลา 08.00-08.30 น.

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสม ควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

(5) วันอาทิตย์ เวลา 08.00-08.30 น.

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสม ควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

(6) วันอาทิตย์ เวลา 18.00-18.30 น.

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสม ควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือนของท่าน

เมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จ กรุณาส่งคืนด่วนภายใน 10 พ.ย. 2533 โดยใส่ซองที่ส่งมาให้

ภาคผนวก ง
แบบสอบถามสำหรับผู้เรียนชุดวิชาสังคมศึกษา

ชุดวิชาสังคมศึกษา

แบบสอบถาม

เรื่อง ความคิดเห็นของผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์
ที่มีต่อการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

คำชี้แจง แบบสอบถามชุดนี้แบ่งออกเป็น 3 ตอน กรุณาตอบให้ครบทุกตอนและทุกข้อ
ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู
ตอนที่ 3 ความต้องการเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ หรือกรอกข้อความลงในช่องว่าง

1. งานที่ท่านปฏิบัติอยู่คือ

- ☐ สอนระดับอนุบาล ☐ สอนระดับประถมศึกษา
☐ สอนระดับมัธยมศึกษา ☐ สอนพระปริยัติธรรม
☐ อื่น ๆ (ระบุ)

2. ในการเรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ในครั้งนี้น่าจะได้รับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูด้วยหรือไม่

- ☐ รับฟังเป็นส่วนใหญ่ ☐ รับฟังบางโอกาส ☐ ไม่เคยรับฟัง

3. อุปสรรคที่ทำให้ท่านไม่ได้รับฟังนั้น มาจากสาเหตุใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)

- ☐ ไม่มีวิทยุเป็นของตนเอง ☐ รับคลื่นวิทยุของรายการไม่ได้
☐ มีภาระกิจในขณะที่มีรายการออกอากาศ
☐ อื่น ๆ

สำหรับผู้ตอบว่า ไม่เคยรับฟัง ไม่ต้องตอบข้อต่อไป ให้ข้ามไปตอบในตอนที่ 3 ข้อที่ 2

4. ท่านรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู จากสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเพื่อการศึกษาสถานีใด

☐ กรุงเทพมหานคร	☐ กระบี่
☐ ขอนแก่น	☐ จันทบุรี
☐ นครสวรรค์	☐ ระนอง
☐ ลำปาง	☐ แม่ฮ่องสอน
☐ สงขลา	☐ สุราษฎร์ธานี
☐ อุบลราชธานี	

5. การรับฟังรายการดังกล่าวนี้ รับฟังได้ชัดเจนเพียงใด

☐ ชัดเจนดีมาก	☐ ชัดเจนพอใช้
☐ ไม่ค่อยชัดเจน	☐ ขาดตอนเป็นบางช่วง
☐ อื่น ๆ	

ตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู
โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน ☐ ที่ตรงกับความคิดเห็นของท่าน

1. ท่านคิดว่ารายการเสริมความรู้วิชาชุดครู มีประโยชน์ต่อการเรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์เพียงใด

☐ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย

2. รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู ช่วยให้ท่านได้รับความรู้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอนของท่านเพียงใด

☐ มาก	☐ ปานกลาง	☐ น้อย

3. ในแต่ละสัปดาห์รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู แต่ละรายการควรออกอากาศซ้ำหรือไม่

☐ ควรออกอากาศซ้ำ	☐ ไม่ควรออกอากาศซ้ำ

4. รายการเสริมความรู้วิชาชุดครูแต่ละรายการใช้เวลารายการละ 30 นาที นั้นเหมาะสมหรือไม่

☐ เหมาะสมแล้ว	☐ ยังไม่เหมาะสมควรเปลี่ยนเป็น..... นาที

5. ในแต่ละสัปดาห์ควรเพิ่มจำนวนรายการที่ออกอากาศให้มากขึ้นอีกหรือไม่
☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ควรเพิ่มจำนวนรายการให้มากขึ้น
6. ความง่ายของเนื้อหาวิชาแต่ละรายการส่วนใหญ่เป็นอย่างไร
☐ ยากเกินไป ☐ เหมาะสมแล้ว
7. การเรียงลำดับขั้นตอนของการนำเสนอเนื้อหาวิชาเป็นอย่างไร
☐ ดีมาก ☐ พอใช้ ☐ ยังไม่ได้พอ
8. การใช้ภาษาหรือคำพูดในเนื้อหาวิชาทำให้เข้าใจยากหรือง่ายเพียงใด
☐ เข้าใจยาก ☐ ฟังแล้วพอเข้าใจ ☐ เข้าใจง่าย
9. การใช้ศัพท์ทางวิชาการในบางโอกาสใช้ได้เหมาะสมเพียงใด
☐ เหมาะสมมาก ☐ พอใช้ ☐ ต้องปรับปรุง
10. เนื้อหาในส่วนที่ยากมีการขยายความให้ชัดเจนเพียงใด
☐ ขยายความจนเข้าใจดี ☐ ขยายความพอใช้ได้ ☐ ต้องปรับปรุง
11. มีการยกตัวอย่างประกอบคำอธิบายในเนื้อหาวิชาอย่างไร
☐ มีมาก ☐ มีพอประมาณ ☐ มีน้อยไป
12. เสียงผู้บรรยายหรือผู้แสดงเป็นอย่างไร
☐ เหมาะสมดีแล้ว ☐ ควรปรับปรุง
 หากควรปรับปรุง เห็นว่าควรปรับปรุงในเรื่องใด (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
☐ พูดเร็วไป ☐ พูดช้าไป
☐ เสียงพูดไม่ชัด ☐ การออกเสียง ร, ล และคำควบกล้ำไม่ชัดเจน
☐ เสียงบรรยายราบเรียบชวนให้น่าเบื่อ
☐ อื่น (ระบุ)
13. ท่านมีคู่มือประกอบการฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครูหรือไม่
☐ มี ☐ ไม่มี
14. เนื้อหาในคู่มือประกอบการฟังมีประโยชน์ต่อการรับฟังอย่างไร
☐ ช่วยให้การฟังเข้าใจดีขึ้น ☐ มีประโยชน์น้อยมาก
15. คู่มือประกอบการฟังมีปริมาณเนื้อหาในแต่ละรายการเหมาะสมเพียงใด
☐ มีความเหมาะสมแล้ว ☐ ควรเพิ่มเติมเนื้อหาอีก

ตอนที่ 3 ความต้องการเกี่ยวกับการรับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ตรงกับความต้องการของท่าน

1. รูปแบบของรายการแต่ละวิชาต่อไปนี้ ท่านต้องการแบบใด (ตอบได้มากกว่า 1 แบบ)

วิชา					
รูปแบบรายการ	สังคมวิทยา	ภูมิศาสตร์	ประวัติศาสตร์	ศิลปกรรม	วิธีสอนสังคม
1. แบบบรรยายเนื้อหาแล้ว					
2. แบบบรรยายเนื้อหาแล้วสลับ ด้วยการสรุปเป็นช่วง ๆ					
3. แบบบรรยายเนื้อหาแล้วสลับ ด้วยคำถาม-คำตอบ					
4. แบบสัมภาษณ์					
5. แบบสนทนา					
6. แบบละคร					
7. แบบหลายรูปแบบรวมกันใน หนึ่งรายการ					

2. วันและเวลาของรายการเสริมความรู้วิชาชีพครู ที่ออกอากาศอยู่ในขณะนี้เหมาะสมแล้วหรือต้องการให้เปลี่ยนช่วงเวลา

(1) วันจันทร์ เวลา 17.00-17.30 น.

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสม ควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

(2) วันพุธ เวลา 17.00-17.30

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสม ควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

(3) วันศุกร์ เวลา 17.00-17.30 น.

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสม ควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

(4) วันเสาร์ เวลา 17.00-17.30 น.

☐ เหมาะสมแล้ว ☐ ยังไม่เหมาะสม ควรเปลี่ยนเป็นเวลา.....

3. ข้อเสนอแนะอื่น ๆ (ถ้ามี)

.....

ขอขอบคุณในความร่วมมือของท่าน

เมื่อตอบแบบสอบถามเสร็จ กรุณาส่งคืนด่วนภายใน 10 พ.ย. 2533 โดยใส่ซองที่ส่งมาให้

ประวัติย่อของผู้วิจัย

ชื่อ	นายเรืองฤทธิ์ แสงชื่อ
เกิดวันที่	5 พฤษภาคม 2494
สถานที่เกิด	ต.บ้านช้างหล่อ อ.บางกอกน้อย จ.ธนบุรี
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	49/4 หมู่ 4 ถนนพุทธมณฑลสาย 1 แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กทม.10107 โทร. 4122463
ตำแหน่ง	อาจารย์ 2 ระดับ 6 วิทยาลัยครูสวนดุสิตช่วยราชการ กองส่งเสริมวิทย์ฐานะครู กรมการฝึกหัดครู
หน้าที่รับผิดชอบ	หัวหน้างานผลิตรายการวิทยุกระจายเสียง หัวหน้างานโครงการฝึกอบรมครูผู้สอนระดับมัธยมศึกษา สังกัด สปช. (โครงการขยายโอกาสทางการศึกษา) ในส่วนของกรมการฝึกหัดครู อาจารย์ภาควิชาการสื่อสารและการประชาสัมพันธ์ วิทยาลัยครูสวนดุสิต
ประวัติการศึกษา	
พ.ศ.2512	ประกาศนียบัตรประโยคครูประถม (ป.ป.) รุ่น 1 จากวิทยาลัยครูนครปฐม
พ.ศ.2515	การศึกษามัธยมศึกษา (เอกคณิตศาสตร์ - โทฟิสิกส์) จากวิทยาลัยวิชาการศึกษา
พ.ศ.2520	ฝึกอบรม Educational Television Service ณ Oklahoma State University
พ.ศ.2535	การศึกษามหาบัณฑิต (เทคโนโลยีทางการศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

ความคิดเห็นของผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ ที่มีต่อการรับฟัง
รายการเสริมความรู้วิชาชุดครู

บทคัดย่อ
ของ
เริงฤทธิ์ แสงชื่อ

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกเทคโนโลยีทางการศึกษา
พฤษภาคม 2535

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อสำรวจความคิดเห็น ความต้องการ ปัญหาและข้อเสนอแนะต่าง ๆ ของผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ที่มีต่อการ รับฟังรายการเสริมความรู้วิชาชุดครู โดยกลุ่มตัวอย่างด้วยวิธีสุ่มอย่างง่าย จากผู้เรียนในชุดวิชาครู ชุดวิชาภาษาไทย ชุดวิชาวิทยาศาสตร์ และชุดวิชา สังคมศึกษาชุดวิชาละ 100 คน รวมทั้งสิ้น 400 คน และได้รับแบบสอบถามคืน จำนวน 339 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.75 ในการวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีหาค่า ร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผู้เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์ ซึ่งส่วนใหญ่เป็นครูในระดับ ประถมศึกษามีความเห็นว่ รายการเสริมความรู้วิชาชุดครูมีประโยชน์ต่อการ เรียนวิชาชุดครูทางวิทยุไปรษณีย์และการเรียนการสอนในโรงเรียนมาก และ เห็นว่าคู่มือประกอบการฟังช่วยทำให้การรับฟังเข้าใจยิ่งขึ้น ส่วนด้านการนำ เสนอรายการ เช่น การใช้ภาษา การเรียงลำดับขั้นตอนในการนำเสนอเนื้อหา วิชา การนำศัพท์ทางวิชาการมาใช้และการขยายความในส่วนที่ยากต่อการ เข้าใจนั้นผู้ฟังส่วนใหญ่มีความเห็นว่าอยู่ในระดับพอใช้เท่านั้น สำหรับรูปแบบของ รายการ ผู้ฟังส่วนใหญ่ชอบแบบบรรยายเนื้อหาสลับด้วยการสรุปเป็นช่วง ๆ และ แบบบรรยายเนื้อหาสลับด้วยคำถาม คำตอบ และเห็นว่าความยาวของรายการ ที่ใช้เวลา 30 นาที นั้นเหมาะสมแล้ว ส่วนวันและเวลาที่ออกอากาศนั้น ผู้ฟัง ส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมดีแล้ว นอกจากนี้ผู้ฟังส่วนใหญ่ยังขอให้เพิ่มจำนวน รายการที่ออกอากาศให้มากขึ้น และขอให้แต่ละรายการออกอากาศซ้ำในสัปดาห์ เดียวกันด้วย

2. อุปสรรคของการรับฟัง ได้แก่ การรับฟังไม่ค่อยชัดเจน เพราะ มีเสียงรบกวน และบางครั้งเสียงขาดหายเป็นช่วง ๆ ผู้ฟังจึงต้องการให้มีการ ปรับปรุงการส่งกระจายเสียงให้ชัดเจนยิ่งขึ้น ส่วนการออกอากาศในช่วงเวลา ก่อน 18.00 น. ซึ่งเป็นช่วงที่อยู่ในระหว่างการเดินทางกลับที่พักทำให้ไม่ได้ รับฟังรายการ ผู้ฟังจึงขอเสนอแนะให้ออกอากาศในช่วง 18.00 น.-19.00 น.

OPINIONS OF THE RADIO - CORRESPONDENCE LEARNERS
TOWARDS THE IN-SERVICE TEACHER TRAINING
RADIO BROADCASTING PROGRAMME

AN ABSTRACT
BY
RERNGRIT SANGSUE

Presented in partial fulfillment of the requirements for the
Master of Education degree in Educational Technology
at Srinakharinwirot University

MAY 1992

The purpose of this study was to survey the opinions, needs, problems and suggestions of the Radio Correspondence Learners towards the In-Service Teacher Training Radio Broadcasting Programme. The samples used in the study were selected randomly from the Radio Correspondence Learners. Four hundred Questionnaires were mailed and three hundred and thirty-nine or 84.74 percent were received. Data were then analyzed by using percentage.

The results indicated that :

1. Most of the Radio-Correspondence Learners were teachers who taught in primary schools. They found that the In-Service Teacher Training Radio Broadcasting Programme was beneficial at high level to the Radio-Correspondence Programme and the classroom teaching. The backing materials were useful for understanding the radio programme. The programme presentation was at medium level. Lecture with summary and lecture with questions and answers were the formats that most learners appreciated. The programme period and the programme schedules were suitable. Besides, they requested more broadcasting programmes and wanted each programme to be repeated within the same week.

2. The listening obstacle was the unclearness caused by the noises and the periodic voice disappearing during broadcasting. In that requested they wanted the broadcasting quality to be improved. Broadcasting time before 6.00 p.m. should be changed to any time between 6.00 - 7.00 pm. because the majority of listeners were already at home.